Nr. 128. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM. **Kraków, Piątek 9 Czerwca 1922.** **Rok XLI.**

„Nowa Reforma" wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	7920 Mk	3960 Mk	1980 Mk	660 Mk
z odnoszeniem do domu	9000 „	4500 „	2250 „	750 „
W Polsce: z przesyłką pocztową	9000 „	4500 „	2250 „	750 „
W innych państwach	12000 „	6000 „	3000 „	1000 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracji „Nowej Reformy"** w Krakowie.

Redakcja: ulica Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny l. 3. Telefon Redakcji 41. Administracji 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr P. K. O. 140.956; Konto Ziemski Bank Kredytowy w Krakowie.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego wszędzie 30 Mp.

NOWA REFORMA

Prenumeratę przyjmują: Administracja „Nowej Reformy" ul. św. Anny 3. Biuro dzienników i księgarnia „Ruch" (dawniej J. Hopcas i A. Salomonowa), ulica Szczepańska 9 Biuro M. Hupczyca, ul. Jagiellońska l. 7 i wszystkie krajowe i zagraniczne biura dzienników.

Ogłoszenia przyjmują: w Krakowie wszystkie biura dzienników i ogłoszeń; **W Warszawie** Reklama polska, Jasna 10, R. Mosse, Marszałkowska 124; Ludw. K. Metzl i Ska ul. Marszałkowska 130; I. Buchweitz, Marszałkowska 130, B. Buchweitz, Fredry 4, T. Piotraszek, Marszałkowska 115, Wielkopolska agencja reklamy, Krakowskie Przedmieście 71, Unger, Senatorska 12, M. J. Freid, Rymarska 16, Międzynarodowe biuro ogłoszeń Galerja Luksemburg, J. Librod, Marszałkowska 118; **w Poznaniu** Polska agencja reklamy „Par", Rycerska 3, Wielkop. agencja reklamy, Gwarna 19; **w Wilnie** S. Jutan, Niemiecka 4, Jankowski-Gradowski Wielka 96; **we Lwowie** St. Sokołowski, biuro dzienników H. Buchstab, M. Brück; **we Wiedniu** R. Mosse, M. Dukes Nachf., Haasenstein et Vogler, H. Schalek, Bock et Herzfeld, E. Braun, J. Danneberg, J. Rafael, Oest. Anzeige-Ges. „Itra", Wollzeile 12, „Inges", Franz Josef Kai 7; **w Berlinie** „Ala", Kranzenstr. 38.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza milimetrowego za raz Mk 25·—. Za układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany o 50 procent drożej. — **Nekrologi** Mk 40 za miejsce wiersza. — **Nadesłane** po Mk 65·— od wiersza milimetrowego. — **Głosy publiczne** po Mk 80·— od wiersza. — Na pierwszej stronie 120 Mk od wiersza. Drobne ogłoszenia po 20 Mk od słowa. — **Załączniki** do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się wedle umowy.

Problem przesilenia

Kraków, 8 czerwca.

Problem obecnego przesilenia gabinetowego kryje zbyt wiele niewiadomych, — i dla tego budzi zaniepokojenie. Co było istotnym powodem obalenia gabinetu Ponikowskiego przez Naczelnika państwa? Oto pytanie zasadnicze, siłą faktu narzucające się każdemu politycznie myślącemu obywatelowi państwa. Szukanie odpowiedzi na to pytanie jest równie żmudne, jak — dotąd przynajmniej — w rezultaty bardzo ubogie. Można się wielu rzeczy domyślać. Ale od domysłu do istotnej prawdy droga daleka i niezawsze pewna.

Na wczorajszem posłuchaniu marszałka Sejmu u Naczelnika państwa, oświadczył Naczelnik, że przyczyną przyjęcia przez niego dymisji gabinetu był »**brak pełnego zaufania**« tego gabinetu w Sejmie. »Wyjaśnienie« nie tłomaczy jednak dostatecznie przyczyn obalenia rządu przez Naczelnika. Pytamy bowiem: czy był dotąd w Polsce gabinet, któryby mógł poszczycić się »pełnem« zaufaniem Izby, i czy przy obecnym układzie sił politycznych w Sejmie, gabinet taki jest do pomyślenia? Czy on będzie »parlamentarnym« — czy »pozaparlamentarnym« jak obecny, — nie zjednoczy on zaufania całego Sejmu obecnego dla swojego programu. Będzie bardzo dobrze, jeżeli »od wypadku, do wypadku« liczyć będzie mógł na niezbyt znaczną w nim większość. Takiem życiem żyje zresztą w Europie wiele innych rządów, a przecież dopóki w ciałach reprezentacyjnych nie utracą swej większości, nie upadają.

Gabinet Ponikowskiego nie był parlamentarnym — to prawda. Ale korzenie swoje miał w parlamencie, z niego wyrósł i na jego woli opierał swoje powstanie i funkcje życiowe. — Ostatniemi zwłaszcza czasy okazał on większe zespolenie się z Sejmem, niż miał je przedtem. Expose premjera, potem ministra skarbu, wreszcie ministra spraw zagranicznych, przyjęte były przez większość sejmową przychylnie, a co niemniej jest rzeczą ważną, zarówno w kraju, jak za granicą wywołały korzystne wrażenie.

Widocznie więc poza sferą świadomości Sejmu i opinji publicznej działo się, lub stało się coś, co ukrywano przed temi czynnikami, co dotąd dla ogółu jest zagadką. I w tem tkwi zarzewie niepokoju.

Przechodząc poszczególne resorty rządu naczelnego, utknąć musimy ostatecznie na ministerstwie spraw zagranicznych, jako tem, którego działalność mogła u Naczelnika państwa obudzić pewne »racje stanu«. Prawda, że od powrotu min. Skirmunta z Genuy do dzisiaj zaszły w sytuacji zagranicznej pewne niepokojące objawy. Traktat niemiecko-rosyjski w Rapallo może nie dość być doceniany. Zbyt gwałtownie po jego zawarciu zaczęła się koncentracja sił zbrojnych bolszewji na zachodnich granicach Rosji. Nie bez znaczenia jest podróż Hindenburga do Prus Wschodnich, tej bramy wypadowej Niemiec do wschodniego sprzymierzeńca. Rewolucyjny charakter ruchawki niemieckiej na Górnym Śląsku dziwnie splata się z temi faktami. Czy jednak obalenie całego rządu, w tej właśnie chwili, przyniesie remedium na usunięcie tych symptomów, — pozostaje kwestją otwartą.

Rozumiemy, że Polska nie może zamykać oczu na grożące jej niebezpieczeństwa, że okazać musi gotowość i zdolność do obrony przed rzeczywistym napadem z czyjejkolwiek strony, i wtedy wszystko poświęcić, aby zapewnić nienaruszalność swoich granic. Czy jednak rząd Ponikowskiego opinji tej nie podzielał i czy nie znalazłby dla tego punktu swojego programu »pełnego zaufania« Sejmu? Sejm dotąd nie dał na to przeczącej odpowiedzi, i wątpimy, aby na nią się odważył.

Natomiast gabinet ustalał u swoich i obcych opinję **pokojowych** tendencyj państwa, które odpowiadały potrzebom kraju i postulatom zagranicy. Ten gabinet nie zamykał przytem oczy na kwestję obrony kraju, w razie jego zagrożenia z zewnątrz. To wszystko dodawało nam powagi i znaczenia na zewnątrz, ożywiać poczęło siły produkcyjne w Polsce, ustalać walutę naszą na rynkach zagranicznych.

Nagle Naczelnik państwa przez obalenie gabinetu budzi wątpliwości, których usunięcia domaga się niemniej »wysoka« i jawna racja stanu od tej, która wywołała przesilenie, a która dotąd kryje się w mrokach.

Czy była także na czasie kwestja konstytucyjności, którą Naczelnik państwa przy tej sposobności, przez postąpienie swoje, postawił na porządku dziennym, musi ulegać wątpliwości tak długo, dopóki istotne powody wywołania przez Naczelnika państwa obecnego przesilenia, nie staną się własnością ogółu.

Mamy nadzieję, że dni najbliższe przyniosą rozwiązanie tego problemu. Leży to zarówno w interesie tej najwyższej godności i władzy w państwie, którą piastuje Naczelnik Piłsudski, jak w interesie zaniepokojonej niespodziewanem przesileniem opinji publicznej.

Sejm wobec przesilenia

OBRADY KONWENTU SENJORÓW. — NACZELNIK PAŃSTWA UDZIELI KONWENTOWI WYJAŚNIEŃ.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 7 czerwca.

Wczoraj o godz. 12 w południe rozpoczęły się pod przewodnictwem marszałka Sejmu obrady konwentu senjorów, poświęcone rozpatrywaniu **sprawy przesilenia rządowego.** Otwierając posiedzenie marszałek Trąmpczyński wyraził zdanie, aby nie rozpatrywać sprawy retrospektywnie, lecz dążyć do **jak najszybszego załatwienia obecnego przesilenia,** gdyż nasza nieporadność w tych sprawach wywiera **bardzo złe wrażenie za granicą.** Następnie poinformował marszałek zebranych, że Naczelnik państwa rzeczowych powodów udzielenia dymisji rządowi **nie podał,** ograniczając się jedynie do wskazania na to, że **rząd obecny nie posiada należytego autorytetu.**

W dyskusji pierwszy zabrał głos pos. Głąbiński, domagając się wezwania prezydenta Ponikowskiego, aby ten udzielił konwentowi senjorów **rzeczowych wyjaśnień o przyczynach ustąpienia rządu.** W tym samym duchu przemawiali posłowie Woźnicki (Wyzwolenie) i Federowicz (Klub Pracy Konstytucyjnej).

Pos. Suligowski (grupa pos. Dubanowicza) zaznaczał, że krążą pogłoski, jakoby jedną ze spraw spornych było **żądanie Naczelnika państwa udzielenia przez ministra skarbu 40 miljardów dalszych kredytów na cele wojskowe.**

Żądanie to spotkało się **z opozycją ministra skarbu.** Pogłoski te mogą być nie ścisłe, ale posiadają oparcie na rzeczywistości i są bardzo prawdopodobne. Sejm powinien otrzymać **wyraźne wyjaśnienie lub zaprzeczenie.**

Pos. Chądzyński (N. P. R.) **przyłączył się do żądania wyjaśnień,** sądzi jednak, że wyjaśnień tych powinien jednak udzielić **Naczelnik państwa.**

Odmienne stanowisko zajął poseł Daszyński, który twierdził, że cały przebieg przesilenia był **zupełnie prawidłowy,** że dotychczas wszystko działo się w myśl przepisów tzw. »małej konstytucji« i że należy przystąpić do **tworzenia nowego rządu.** W tym samym sensie wypowiedział opinję pos. Rataj (P. S. L.)

Marszałek odpowiadając na niektóre uwagi posła Rataja co do kompetencji Naczelnika państwa przy tworzeniu rządu, zaznaczył dodatkowo, że Naczelnik państwa w ciągu wczorajszej rozmowy z nim na zapytanie, czy ma już jaki pogląd na sprawę zlikwidowania przesilenia oświadczył, że **nie uważa się w sprawie tej za kompetentnego, gdyż jest to rzeczą Sejmu.**

W dalszym ciągu dyskusji poseł Czerniewski polemizując z wywodami posłów Daszyńskiego i Rataja twierdził, że przebieg ustąpienia rządu był **niezgodny z obowiązującemi przepisami prawnemi.** Rzecz polega na tem, że może się okazać, że **Sejm nie uzna przyczyny, dla której Naczelnik państwa nie ma zaufania do rządu.**

Pos. Seyda (Zw. lud. nar.) oświadczył, że sposób interpretowania »małej konstytucji« przez posłów Daszyńskiego i Rataja wiedzie do **pozbawienia Sejmu wszelkich praw politycznych,** gdyż wedle ich interpretacji w momencie udzielenia rządowi dymisji ingerencja Sejmu **byłaby zbyteczną,** przy tworzeniu zaś rządu rola jego **ograniczyłaby się do minimum.** Przy obecnem przesileniu mówi się tylko o wielkich zagadnieniach jako przyczynach przesilenia, w rzeczywistości przyczyną są — **zbliżające się wybory.** Jest rzeczą konieczną, aby Naczelnik państwa i przedstawiciele ustępującego rządu złożyli **konwentowi odpowiednie wyjaśnienia.** Posłowie Wojdaliński, Wróblewski (Klub mieszczański) oświadczyli się również za bliższemi wyjaśnieniami, ponieważ przebieg ustąpiena rządu **nie przedstawia się normalnie.**

Na ogół stan rzeczy jest taki, że P. S. L. i P. P. S. są **odosobnieni** w swojem stanowisku uznawania dotychczasowego przebiegu przesilenia za zgodny z postanowieniami »małej konstytucji«. natomiast wszystkie inne kluby żądają wyjaśnień.

W rezultacie posłowie Głąbiński, ks. Sobolewski, Federowicz i Wróblewski zgłosili **wspólny wniosek,** domagający się, aby marszałek Sejmu zwrócił się do Naczelnika państwa z prośbą o **udzielenie wyjaśnień w sprawie dymisji gabinetu,** w formie, jaką Naczelnik państwa uzna za wskazaną, oraz z prośbą o równoczesne wyrażenie **poglądu na sytuację polityczną, która stała się powodem przesilenia.**

Posłowie Daszyński i Rataj opowiedzieli się **przeciw temu wnioskowi.** Na tem obrady konwentu przerwano. Dalsze obrady naznaczono na dziś godz. 11 rano.

W myśl uchwały konwentu senjorów, popołudniu marszałek Sejmu zwrócił się do Naczelnika państwa **z prośbą o udzielenie konwentowi wyjaśnień co do przesilenia rządowego.** Naczelnik państwa **zgodził się na tę propozycję i oświadczył, że będzie obecny na posiedzeniu konwentu** o godz. 11 rano.

KONFERENCJE MARSZAŁKA Z NACZELNIKIEM I PREMJEREM.

Warszawa, 7 czerwca (PAT). Marszałek Sejmu odbył wczoraj dłuższą konferencję z Naczelnikiem państwa, w której zwracając uwagę na pewne **niebezpieczeństwo, związane z przesileniem rządowem w chwili obecnej,** wyraził opinję, iż należałoby **dążyć do utrzymania obecnego rządu.**

W dalszym ciągu rozmowy Naczelnik państwa wskazał na to, iż rząd obecny **nie cieszy się pełnem zaufaniem Sejmu** i pod tym względem sytuacja na terenie sejmowym powinna być wyjaśniona.

Następnie marszałek odbył konferencję z premjerem Ponikowskim.

Geneza dymisji gabinetu

Warszawa, 8 czerwca (Tel. wl.) Redakcja »Kurjera Informacyjnego« zwróciła się do osoby z najbliższego otoczenia Naczelnika państwa z prośbą o udzielenie **autorytatywnych wyjaśnień** w sprawie obecnego przesilenia. — Wywiad ten przedstawia sprawę następująco:

Geneza przesilenia gabinetowego **była całkiem przypadkową.** Naczelnik państwa od czasu Lidy i Brasławia nie zajmował się polityką, poświęcając więcej czasu **sprawom wojskowym.** Dopiero konferencja w Genui spowodowała żywsze zajęcie się polityką. Zaraz po przyjeździe ministra Skirmunta z Genuy Naczelnik państwa postawił gabinetowi pytanie, **jakie jest położenie międzynarodowe państwa.** Z odpowiedzią na to pytanie przyszedł gabinet w ubiegły piątek.

Wbrew optymistycznej mowie ministra Skirmunta w Sejmie gabinet stwierdził, że położenie jest **ciężkie.** Opinję tę podzielał w zupełności Naczelnik państwa i wskutek tego poddał działalność gabinetu **surowej krytyce.**

»Stwierdzam z całą stanowczością — oświadczył informujący — że Naczelnik państwa nie miał zamiaru wywoływać przesilenia, chciał jedynie **skłonić gabinet do energiczniejszego działania.** Rząd zeszedł bowiem do roli wykonawcy woli komisji sejmowej, w żadnej sprawie nie był w stanie powziąć decyzji, chcąc w każdym wypadku **uzgodnić swoją działalność z opinją komisji i klubów sejmowych.** Rząd powinien być odpowiedzialnym przed Sejmem ale za sprawy **już dokonane.** Gdy Sejm nie zaaprobuje polityki rządu, wówczas rząd **musi ustąpić,** nie może natomiast w każdym szczególe udawać się o opinję do Sejmu, co niezwykle działalność rządu utrudnia. **Niebezpieczeństwa wojny obecnie niema.** Ale co się dzieje: albo **upajamy się zbytnim optymizmem ministra Skirmunta, albo wpadamy w panikę** dla lada pogłosek. Traktat z Rapallo odsłonił **decydujące fakta.** Kwestja naszych granic **nie ma oparcia dyplomatycznego, nie ma gwarancji.** Nie mając gwarancji, że rzecz pójdzie gładko, minister Skirmunt polecił przedstawicielom polskim w stolicach państw ententy zwrócić się z notami, domagającemi się **uznania traktatu ryskiego, jako faktu dokonanego.** Efekt tego wystąpienia jest taki, iż w razie zaatakowania Polski nie znalazłaby ona oparcia za granicą. Stosunki nasze z Francją **uległy oziębieniu.** — Sprawił to protokół ryski i podróż ministra Skirmunta do Londynu. Gdy gabinet postawił **kwestję zaufania dla siebie, Naczelnik państwa nie mógł mu tego zaufania udzielić.**

Wkońcu informator »Kurjera« zaznaczył, że ministrowie wyszli z Belwederu **zadowoleni,** a kilku z nich oświadczyło, iż są **z zupełnem uznaniem dla głębokiej oceny sytuacji przez Naczelnika państwa.**

Co się tyczy kwestji tworzenia nowego rządu, to Naczelnik państwa o ile będzie wpływał na tworzenie gabinetu, będzie to czynił bezwzględnie **w formie konstytucyjnej.**

UKŁAD GÓRNOŚLĄSKI W SEJMIE.

Warszawa, 8 czerwca (Tel. wl.) Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu, które zwołane zostało na godz. 3 popołudniu, wejdzie pod obrady **sprawa polsko-niemieckiej umowy górnośląskiej.**

O SZYBKIE ODDANIE PRZYZNANEJ POLSCE CZĘŚCI G. ŚLĄSKA.

Paryż, 7 czerwca (AW). Poincare, który powrócił z Verdun i z Metzu, przyjął na posłuchaniu posła hr. Zamojskiego, który przedstawił premjerowi francuskiemu **obecne położenie na G. Śląsku. Zamojski nalegał na szybkie oddanie władzom polskim przyznanych Polsce obszarów G. Śląska.**

O SPOKÓJ NA G. ŚLĄSKU.

Katowice, 7 czerwca (PAT). Komitet pięciu wyłoniony z polskich i niemieckich organizacyj zawodowych utworzył **delegatury** w Królewskiej Hucie, Zabrzu, Bytomiu, Rybniku, Gliwicach, Raciborzu i Opolu. Organizacje zawodowe i rady załogowe mają obowiązek współdziałania z temi delegaturami w celu **uspokojenia ludności, oraz niesienia pomocy uchodźcom.**

ROZSZERZENIE STANU OBLĘŻENIA.

Katowice, 7 czerwca (PAT). Komisja międzysojusznicza **rozszerzyła w dniu wczorajszym stan oblężenia na gminy Świętochłowice, Huta Bismarka, Huta Goduli, w powiecie bytomskim.** Jednocześnie władze koalicyjne wydały zakaz sprzedaży alkoholu w mieście Bytomiu, w którem dotychczas stan oblężenia nie obowiązywał.

Polsko-austrjackie rokowania handlowe

Warszawa, 7 czerwca (PAT). »Kurjer Polski« donosi: Wczoraj o godz. 17 przyjechała z Wiednia delegacja austrjacka celem **zawarcia umowy handlowej polsko-austrjackiej.** Na dworcu obecny był poseł austrjacki p. Post, oraz przedstawiciele ministerstwa spraw zagranicznych i ministerstwa przemysłu i handlu. Dzisiaj o godz. 11 odbędzie się **posiedzenie wstępne,** na którem będzie przewodniczył wiceminister Strassburger. Przewodniczącym delegacji austrjackiej jest poseł Post.

POLSKO-SZWAJCARSKI UKŁAD HANDLOWY.

Warszawa, 7 czerwca (PAT). »Kurjer Polski« donosi: Wczoraj upełnomocniony minister szwajcarski p. Pfyffer odbył konferencję z wiceministrem handlu i przemysłu p. Strassburgerem, której przedmiotem była kwestja **ostatecznej redakcji i układu handlowego między Polską a Szwajcarją.**

Bezprzykładna mowa Stambulijskiego

W ostatnich dniach maja obradował — jak to doniosły telegramy — w Sofji kongres bułgarskiej partji ludowej, albo jak ona sama siebie nazywa: chłopskiej. Oczywiście rej na tym kongresie wodził prezydent gabinetu bułgarskiego, Stambulijski, przywódca partji ludowej. Na kongres przybyli z Polski: były prezydent gabinetu, poseł Witos, tudzież poseł Dębski z klubu ludowego »Piasta«. Przebieg obrad kongresu i jego uchwały nie były ostatecznie dla nikogo niespodzianką, natomiast sensację wywołała mowa, którą Stambulijski wygłosił przy otwarciu obrad. Na podobne wywody, ujęte w słowa tak jaskrawe, mógł tylko zdobyć się minister i »mąż stanu« w rodzaju Stambulijskiego.

»Sofja — grzmiał z trybuny Stambulijski — największy nasz wróg, miasto spekulantów i złodziei, ta Sofja drży dzisiaj i ucieka. Twórcy czarnego bloku (partja mieszczańska. Przyp. red.) przerazili się naszym kongresem i uciekają. Boją się, że ich zdusimy. **Nie — ale niechaj wiedzą, że jeżeli pewnego dnia zechcemy zniszczyć ich, to uczynimy to bez kongresu. Jednem uderzeniem pięści zgnieciemy mieszczan.** Niech tylko czarny blok spróbuje pomyśleć o zamachu, niech tylko spróbuje z pomocą dwo-

Belgrad w godowej szacie

Belgrad, 3 czerwca.

Gdyby ktokolwiek ze znających dawny Belgrad przedwojenny lub nawet wojenny wylądował dziś w przystani i udał się schodami na królujące nad miastem Terazije, zdumiałby się niewątpliwie zmianami, jakie zaszły w tem mieście dawnych paszów tureckich. A zmiany te są często tak namacalne, iż odbijają się na nowym ubraniu przechodnia najrozmaitszemi barwami farb olejnych, pokostowych cieczy, rozrzedzonego wapna, nierzadko zaś cegłą, spadającą z rusztowania. Jednem słowem, Belgrad w ostatnich dniach maja b. r. »przystrajał« się gorączkowo na przyjęcie dostojnych gości zagranicznych, zjeżdżających na ślub króla Aleksandra Karageorgewicza z ks. Marją Rumuńską. Ślub władcy Jugosławji korzystnie oddziałał na zewnętrzny wygląd tego na pół tureckiego grodu sawskiego: w pierwszym rzędzie usunięto (rozkazem ministrjalnym, rzecz jasna!) brud wiekowy, pamiętający czasy tureckie i wyboje z ulic, grzeszące tymsamym wiekiem czcigodnym conajmniej. Dziś ulice »pachną« nowością a przechodzień nie obawia się już, że, przechodząc z jednej strony ulicy na drugą — złamie nogę na asfalcie lub na bruku. Domy w centrum miasta pomalowano świeżą farbą, wyasfaltowano ulice, dokończono odnowienia Teatru Narodowego, zburzono turecką dzielnicę, a w jej miejsce wzniesiono dzielnicę »urzędniczą« z pięknemi domami murowanemi, odnowiono przystań, wzniesiono pawilon sztuki na Kalimegdanie i t. d. A tyle tych nowości, że stary mieszkaniec Belgradu tylko głową kiwa w milczeniu a w duchu rachuje, ile to »europeizowanie« jego miasta w brzęczących, srebrnych dynarach wyniesie. Ale po chwili, gdy wspomni na »naszega kralja Aleksandra« ulatują te rachunki z jego głowy a pierś jego zaczyna rozpierać duma... bo przecież król jego przejeżdżać tędy będzie razem z młodą swą małżonką.

A król i to z rodziny Karageorgja, to duma i chluba każdego Serba! Bo i jakże tu nie być dumnym z niego, skoro to potomek owego »Piotra Czarnego«, »Postrachu Stambułu«, któremu nawet Niemiec, sam Leopold Ranke, nieśmiertelny w historji, wzniósł pomnik! Kara-Georg — ten »dobry olbrzym«, jak go Saint René Taillandier nazywa (według Micheleta pierwszym »dobrym olbrzymem« był Gustaw Adolf) — dokończył dzieła całych pokoleń, powstających przeciw śmiertelnemu wrogowi narodowemu, a potomkowie jego wskrzesili dawne tradycje carów Duszanów i królów Tyrtków.

Chorwaci, a przynajmniej cała inteligencja chorwacka, przystępując do wspólności państwowej z Serbami, wypowiedziała się także za monarchją i za dynastją Karageorgewiczów. Szczególnie b. regent, a obecnie król Aleksander, był sympatyczny dla Chorwatów, czego najlepszym dowodem nadzwyczaj serdeczne przyjęcie, jakie przygotował mu Zagrzeb w roku 1921, w czasie jego bytności w stolicy Chorwacji. — Wprawdzie wieśniak chorwacki w większości wypadków wypowiedział się za republiką, ale od Serbów zależało wynalezienie drogi kompromisowej i przyjęcie jej, a z pewnością i wieśniacy byliby przyjęli formę monarchiczną, gdyby wprowadzono w życie projektowany (ale tylko projektowany!) przez min. Protića selfgouvernement, zadowalający i Serbów i Chorwatów a koronę zbliżający do narodu chorwackiego.

W myśl konstytucji, prawo następstwa tronu jugosłowiańskiego przechodzi na potomków rodziny królewskiej. Sejm belgradzki kilkakrotnie wnosił sprawę następstwa tronu, pragnąc w ten sposób przypomnieć królowi obowiązki względem dynastji i narodu. — Następstwem tego były zaręczyny króla Aleksandra z Marją, księżniczką rumuńską, córką Ferdynanda i ks. Marji Edinbourgh. Ks. Marja urodziła się w Gecie 8 stycznia 1900 r. jest katoliczką (jak wiadomo z Hohenzollernów jedynie linja Sigmaringen jest katolicką) i odznacza się nadzwyczajną pięknością. Ponieważ siostra ks. Marji, Elżbieta, poślubiła syna króla greckiego Konstantyna, dynastja Karageorgewiczów wchodzi w koligację z dworem greckim, co dało powód do różnych domysłów politycznych, szczególnie po zaręczynach Aleksandra, które odbyły się podczas świąt Bożego Narodzenia u. r. w Sinaji, w Rumunji. W fakcie tym upatrywano początek nowego trójprzymierza, wypływającego ze związków rodzinnych: Jugosławji, Grecji i Rumunji. Ponieważ jednak w tym czasie Belgrad zbliżał się do Sofji, kombinacja ta była mało prawdopodobna, gdyż przyjaźń Belgradu z Atenami wyklucza przyjaźń Belgradu z Sofją, ponieważ interesa bułgarskie sięgają przynajmniej do połowy Tracji i morza Egejskiego, a przyjaźń Belgradu z Atenami wyklucza sojusze Aten z Rzymem, wielkim przeciwnikiem narodowym Jugosławji. Niemniej jednak w kilka dni po zaręczynach, przyjechał do Belgradu jenerał rumuński Kritescu, szef sztabu jeneralnego wojsk rumuńskich, pułk. Florescu i major Rosi, następstwem czego było rozszerzenie konwencji wojskowej między Rumunją i Jugosławją. Przez połączenie dynastji serbskiej i rumuńskiej, stanowisko Jugosławji w małej entencie wzmocniło się bardzo, a królestwo SHS. zyskało nowy, dobry rynek zbytu.

Ślub młodej pary naznaczono początkowo na kwiecień b. r. — zaraz po upływie żałoby po Piotrze Wielkim. Termin ten przesunięto później na dzień 1 czerwca, wreszcie — z powodu choroby siostry panny młodej, Elżbiety greckiej — ustalono termin ślubu na 8 czerwca. Dnia 28 maja urządził król Aleksander — jak zwyczaj narodowy tego wymaga — kawalerski wieczór w Starym Dworze, specjalnie w tym dniu udekorowanym. Król przyjął o godz. 9 wieczór członków rządu, posłów do sejmu i kilku wyższych oficerów i w ich towarzystwie pozostał do godziny 12 w nocy.

Vil. Fr.

Z Belgradu donoszą 7 bm.: Narzeczona króla Aleksandra, księżniczka Marja rumuńska, przybyła wczoraj w towarzystwie rumuńskiej pary królewskiej okrętem, entuzjastycznie przyjęta w porcie przez ludność. Na powitanie w porcie przybył król, ks. Helena, książęta Paweł i Arsenjusz, ks. York, premjer Pasicz, z członkami gabinetu, patrjarcha z klerem i członkowie korpusu dyplomatycznego.

...wa, czy obcych ująć władzę w swoje ręce — a spotka się z naszą pięścią, która go zmiażdży. Szataby zdzierców, myślących o zamachu, niechaj widzą, że dzisiaj stawiamy wobec nich krwawy front. Od dziś dnia zawieszamy nad Sofją zdzierców, nad tą Sodomą i Gomorą, kwarantannę.

»Obcy, którzy w naszym kraju żyją, są mile widziani, dopóki nie mieszają się do naszych spraw wewnętrznych. Gdyby nas znowu chcieli zmusić do niemożebnych świadczeń, to nie podwyższymy podatków, lecz każemy płacić tym, którzy wywołali wojnę i pogromy.

»Czarny blok chciał na swoją stronę przeciągnąć głowę państwa. Zwracamy się więc do cara z następującemi słowami: Carze! Będziesz długo rządził, jak dotąd. Ale wiedz, że nie jesteś carem zdzierców, lecz pracującego ludu. My nigdy nie będziemy partją dworską. Nie pozwolimy żadnemu carowi, aby szedł niebezpiecznemi drogami swoich poprzedników. Carze — będziesz tak długo rządził, dopóki będziesz miał poparcie mas, które mogą cię obwołać także prezydentem republiki. My chcemy uważać za cara nie starej, lecz nowej Bułgarji. A nowa Bułgarja nie zna czarnego bloku — lud żąda demokracji. Zgromadzenie! Od dzisiaj rządzi Bułgarją związek rolników. Dotąd walczyliśmy przeciwko wrogom zarówno zewnętrznym, jak wewnętrznym. Dzisiaj zaczynamy panować«.

Tak przemawiał prezydent gabinetu konstytucyjnego ministrów Bułgarji.

Dwa zjazdy P. S. L.

W poniedziałek dnia 5 bm. odbył się we Lwowie zbiorowy wiec polskiego stronnictwa ludowego »Piast« na wielkim dziedzińcu ratusza, dokąd tłumy wieśniaków przybyły manifestacyjnym pochodem przez główne ulice miasta, niosąc liczne tablice z napisami. Na zjazd przybyli posłowie Witos, Jan Dąbski, Bryl, Rataj, Grzędzielski, Nawrocki i Pieniążek. Obrady zagaił p. Pawłowski, prezes okręgowego zarządu P. S. L., poczem zabrał głos p. Witos.

W mowie swojej, rozstrzygając stanowisko wiejskiego ludu w Polsce, omówił także p. Witos kongres chłopów bułgarskich w Sofji, na którym był obecny. Jest wiele stron, łączących nas z wyrażonymi tam poglądami — mówił p. Witos — lecz są także i wybitne różnice. Wypowiedziano tam zdania o walce bezwzględnej, wszystko co stoi za ruchem ludowym, rozstrzygać. Lecz one u nas zastosowania mieć nie mogą, choć stosunki obecne daleko odbiegają od ideału. Głos zjazdu nie zabrzmi w kierunku pozbawienia kogokolwiek praw, lecz głos ten nie pozwoli nikomu ... (Zob. artykuł p. t. »Bezprzykładna mowa Stambulijskiego. Przyp. red.)

Następnie mówił p. Dąbski o reformie rolnej, a p. Bryl o potrzebach ludowej... Zjazd, jak się spodziewano, nie ma różnic pomiędzy interesami ludności polskiej a ruskiej. ... Należy rozpisać jak najprędzej nowe wybory do Sejmu. ...

Z powyższem uchwalił zjazd P. S. L. w Tarnopolu.

Rezolucje zjazdu prawników i ekonomistów w Poznaniu

Zjazd prawników i ekonomistów polskich w Poznaniu uchwalił szereg rezolucyj, z pośród których podajemy tu najważniejsze. I tak jako objaw obecnych stosunków, zasługuje na podniesienie rezolucja, uchwalona przez plenum zjazdu na wniosek prof. Stelmachowskiego, a brzmiąca jak następuje:

»Zjazd prawników i ekonomistów polskich wyraża zapatrywanie, że zakres ingerencji państwa winien być uzależniony od struktury gospodarczej i kulturalnej społeczeństwa w danym czasie przy uwzględnieniu jego właściwości duchowych. W obecnej chwili społeczeństwo polskie winno dążyć do jak najdalej idącego ograniczenia zakresu ingerencji państwa na polu gospodarczem.

Sekcja dla prawa cywilnego uchwaliła następującą rezolucję na wniosek p. Ogierda Czarnowskiego:

»Wobec tego, że ustawa rolna obowiązująca w Polsce obniża stanowisko Polski na gruncie międzynarodowym i utrudnia dyplomacji zabiegi ... — VI Zjazd prawników i ekonomistów w Poznaniu wypowiada się za uzgodnieniem prawodawstwa agrarnego w Polsce z podstawowemi zasadami prawa cywilnego państw praworządnych«.

Wreszcie sekcja ekonomiczna uchwaliła rezolucję, domagającą się ustalenia normalnego budżetu, wyrównania bezwzględnej oszczędności w wydatkach i ograniczenia emisji pieniędzy papierowych.

KRONIKA

Kraków, 8 czerwca.

PROFESOROWIE FRANCUSCY w przejeździe z Warszawy zawitają dziś rano do Krakowa. Przy jeździe wyłącznie profesorowie prawa, którzy brali udział w zjeździe prawników w Poznaniu. Między innymi przybywają: profesor Robert Beudant ze Strasburga, Jean Paulin Niboyet ze Strasburga, Jules Basdevant z Paryża, Paul Huvelin z Lyonu i prof. Lambert z Lyonu. Podejmowac szanownych gości będzie wydział prawniczy uniwersytetu Jagiellońskiego.

PRZYJAZD DELEGACJI ŁOTEWSKIEJ DO KRAKOWA. W sobotę rano warszawskim pociągiem pospiesznym przybywa do Krakowa w towarzystwie trzech oficerów polskich łotewska delegacja, składająca się z 10 oficerów łotewskich. Rano goście, oprowadzani przez rotmistrza Pułaskiego, zwiedzą miasto i zakłady wojskowe, po południu zaś Wawel i Skałkę. Wieczorem delegacja wyjedzie do Zakopanego, skąd na drugi dzień uda się do Drohobycza, a następnie do Lwowa. Goście przyjeżdżają do Polski celem zaznajomienia się z tutejszemi stosunkami.

NAPRAWA USZKODZONEGO RUROCIĄGU W ELEKTROWNI. Prace około naprawy uszkodzonego rurociągu w elektrowni miejskiej trwają w dalszym ciągu. Jest nadzieja, że w ciągu dnia dzisiejszego dopływ prądu do wszystkich dzielnic miasta powróci już normalny. W dniu wczorajszym dostawa prądu była ograniczona, skutkiem czego niektóre dzielnice nie miały światła elektrycznego; również tramwaje podobnie, jak onegdaj, kursowały bez dodatkowych wozów i wróciły do remizy po godzinie 8 wieczorem.

GROŹBA NOWYCH PODWYŻEK CEN MIĘSA I PIECZYWA. Jak się dowiadujemy, wczoraj cechy rzeźników, masarzy i piekarzy zgłosiły nowe żądania o podwyższenie cennika do magistratu krakowskiego. W najbliższych dniach ma się odbyć posiedzenie komisji cennikowej, która rozpatrzy nowe żądania.

Z naszej strony zaznaczamy, że żądania te, jako nieuzasadnione, nie powinny znaleźć uwzględnienia.

ZARZĄDZENIA BUDOWLANE. Z powodu katastrofy zawalenia się domu we Lwowie, prezydjum naszego miasta wydało budownictwu miejskiemu polecenie ponownego, dokładnego zbadania wszystkich zniszczonych domów w Krakowie, a to celem stwierdzenia, czy od czasu ostatnich zarządzeń magistratu stan budynków nie uległ takiemu pogorszeniu, któreby spowodować mogło nieszczęśliwe wypadki. O wynikach przeprowadzonej rewizji ma budownictwo miejskie przedłożyć do tygodnia sprawozdanie dla prezydjum miasta.

O WYZNACZENIE MIEJSC KĄPIELOWYCH NAD WISŁĄ. Mimo, że sezon kąpielowy już się rozpoczął i tłumy ludzi korzystają z kąpieli wiślanych, magistrat dotąd nie ogłosił rozporządzenia, które określa miejsca, przeznaczone dla kąpiących się. Zaznaczyć należy, że głębokość koryta Wisły zmienia się corocznie, co przy nieświadomości kąpiących się może spowodować wypadki utonięcia.

O MIEJSCA SPRZEDAŻY ZNACZKÓW POCZTOWYCH. Od długiego już czasu handle i sklepy, w których można było nabywać znaczki pocztowe, zaprzestały zupełnie tej sprzedaży. W mieście tak rozległem, jak Kraków, naprawdę można błądzić ulicami w poszukiwaniu za miejscem sprzedaży znaczków pocztowych. Nabywać je można prawie wyłącznie na poczcie głównej i we filjach, naturalnie w godzinach urzędowych. W całym Rynku głównym można dostać znaczki pocztowe tylko w trafice głównej, do której, jak np. wczoraj, z powodu ogonka tytoniowego, nie było dostępu. Możeby dyrekcja poczt, w uwzględnieniu potrzeb mieszkańców, przywróciła sprzedaż znaczków pocztowych w handlach papieru i t. p., tak, jak to było dawniej praktykowane.

OGONKI TYTONIOWE. Po kilkotygodniowej przerwie w dowozie wyrobów tytoniowych w trafikach krakowskich rozpoczęła się wczoraj normalna sprzedaż papierosów, cygar i tytoniu. Przed trafikami w rynku głównym, przy ul. Brackiej, Jagiellońskiej itd. zgromadziły się ogromne ogonki, w których spragnieni palacze dopiero wyczekiwali całemi godzinami na swą kolej. Czekających wpuszczano do ... trafiki i sprzedawano ograniczone ilości papierosów lub tytoniu.

Zapytać należy, co jest powodem braku wyrobów tytoniowych w Krakowie?

OBOZY LETNIE. Z inicjatywy ministerstwa spraw wojskowych w zupełnem porozumieniu z min. W. R. i O. P. celem szybkiego doprowadzenia do pozytywnych wyników akcji obozów dla kandydatów na instruktorów wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego z młodzieży szkół średnich ponad lat 16, będą w czasie lata zorganizowane dwa obozy okręgowe 7-miotygodniowe. Jeden z nich przeznaczony jest dla młodzieży szkół średnich ponad lat 16, a drugi dla członków stow. wojsk. wych.

Termin rozpoczęcia obu obozów dnia 1 lipca b. r. Obozy będą rozbite, albo w Rożnowie za Starym Sączem (st. kol. Rytro), albo też w okolicach Skoczowa za Bielskiem w miejscowości leśnej obok Wisły. Prócz tego będą jeszcze zorganizowane przy pomocy wojskowej po 1-ym obozie instruktorów dla szkół każdej z organizacyj wojskowej wychowawczej. I tak harcerski w Piwnicznej, sokolski w Żywcu, strzelecki przypuszczalnie w Tarnach.

Obozy będą miały charakter polowy. Program prac obozu obejmie szeroko wychowanie fizyczne, zabawy ruchowe i sportowe obok szkolenia o charakterze wojskowym. Kierownictwo obozu będzie spoczywało w rękach komendanta z ramienia ministerstwa spraw wojskowych przy współdziałaniu wychowawcy pedagoga, wydelegowanego przez władze szkolne. Uczniowie starszych klas ponad lat 16 będą mogli po ukończeniu obozu ... odpowiednie świadectwa.

Lekarze szkolni na polecenie dyrektorów szkół średnich winni mają dokładnie zbadać zgłaszających się kandydatów do obozu, gdyż tylko zupełnie zdrowi i fizycznie dobrze rozwinięci mogą być kwalifikowani. Dyrekcja szkół mają również upewnić się co do nieskazitelnego stanu moralnego kandydatów i uzyskać zezwolenie rodziców na wyjazd ich synów do obozów.

OBOZY WAKACYJNE Y. M. C. A. DLA MŁODZIEŻY. Wzorowy obóz wakacyjny dla młodzieży od lat 12 do 18 ... organizuje Y. M. C. A. ... obozy będą trwały od 1 lipca do 1 sierpnia ... Opłata za obóz ... 300 mk. miesięcznie. Bliższych informacji udziela dyrektor Obozu, p. Fred Messing, Al. Ujazdowskie 22, Warszawa.

KURSY WAKACYJNE DLA KWALIFIKOWANYCH NAUCZYCIELI. Kuratorjum okręgu szkolnego krakowskiego urządza od 3 do 30 lipca br. dla kwalifikowanych nauczycieli(lek) w Krakowie i N. Targu kurs humanistyczny ogólno-polski i przyrodniczy w Krakowie ... Bliższych wiadomości udzielają i zgłoszenia przyjmują Kuratorjum do dnia 17 czerwca. ...

ZJAZD ASYSTENTÓW, zwoływany następujący komunikat: W dniach 4 i 5 czerwca odbył się w Krakowie III zjazd Związku Zawodowego Asystentów Wyższych Uczelni Rzplitej Polskiej. Przybyło 16 delegatów ze Lwowa, Poznania, Warszawy i Wilna; przybyli również goście z Akademji Górniczej, Akademji Sztuk Pięknych i Akademji górniczej. Zjazd tegoroczny, podobnie, jak i poprzednie, miał za cel podniesienie moralne i materjalne korporacji asystentów, uważanej jako niezbędny czynnik życia naukowego i akademickiego. Z obrad zjazdu zasługują na szczególną uwagę następujące: 1) Zjazd ponowił żądanie podniesienia adjunktów do 6 klasy płac, asystentów dyplomowanych (t. zw. starszych) do 7-ej klasy i asystentów niedyplomowanych (t. zw. młodszych) do 8-ej klasy. Przytem zjazd wypowiedział się stanowczo przeciw paragrafowi 8 ustawy z dnia 31 marca 1922, według którego wynagrodzenie asystentów niedyplomowanych ma być ustalone dowolnie przez ministra ... 2) Postanowiono domagać się przyznania dodatku naukowego wszystkim dyplomowanym asystentom ... 3) ... W wyniku tych uchwał ... niezależnie od tych, zjazd zwrócił się do rządu o ...

WYCIECZKI Z KRESÓW ZACHODNICH. Towarzystwo obrony zachodnich kresów Polski, jak dawniej, tak i nadal przyjmuje wycieczki z kresów zachodnich. W okresie Zielonych Świąt bawiły polskie kluby sportowe z Czechosłowacji, rotacy ze Śląska Opolskiego, i miejscowości Piekary, Szarlej, Brzeziny, Szombierki i Bobrek, z Pogranicza oraz z Pomorza.

POLSKA NA WYSTAWIE MIĘDZYNARODOWEJ W PARYŻU. Generalny delegat polski wystawy międzynarodowej sztuk dekoracyjnych w Paryżu 1924 r. p. Jerzy Warchałowski, komunikuje: Firmy stolarsko-meblarskie, które chcą wykonać na wystawę meble lub całkowite urządzenia, techni tej sprawy do generalnego delegata wystawy (Kraków, Smoleńska 9) w celu rozpatrzenia ... o warunkach do dnia 15 lipca br.

O ZDRADĘ GŁÓWNĄ. Wczoraj rozpoczęła się rozprawa kadencyjna ... na cieszyńskim ... (reszta [illegible])

KRADZIEŻ LISTÓW AMERYKAŃSKICH. Przed zwykłym trybunałem w okręgowym sądzie karnym w Krakowie rozpoczęła się sprawa Tadeusza Siłkowskiego, ... oskarżonego o kradzież listów i przesyłek na poczcie. ... [illegible]

PIJACKIE AWANTURY. Policja zajęła się Antonim Polanców, który na plantach w stanie nietrzeźwym wywołał awanturę ... [illegible]

ZDRADLIWY SEN. W czasie snu na plantach skradziono ... [illegible]

FATALNA SYTUACJA. Podczas kąpieli na Wiśle w Dębnikach ... [illegible]

KRADZIEŻ APROWIZACYJNA. Aresztowano Wojciecha Mirka, lat 28, który ... [illegible]

POKĄTNY HANDEL TYTONIEM. Aresztowano ... za pokątną sprzedaż papierosów i tytoniu ... [illegible]

ARESZTOWANIE NA TANDECIE. Organa policyjne aresztowały na targu Tandetnym Andrzeja Waligórskiego ... [illegible]

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

Z TOWARZYSTWA FILOZOFICZNEGO. We czwartek 8 bm. o godz. 6 wieczór przy ul. św. Anny 12, referat prof. dr. T. Garbowskiego ... [illegible]

»CZWARTY WYMIAR I TEORJA EINSTEINA« ... odczyt powtórzy dnia ... w sali ... [illegible]

STOWARZYSZENIE NAUCZ. SZKÓŁ POWSZ. ... [illegible]

NADZW. WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU OFICERÓW ZWOLNIONYCH Z CZYNNEJ SŁUŻBY ... [illegible]

W KRAKOWSKIEM TOWARZYSTWIE TECHN. ... odczyt: »Koleje boczne i ich rola we współczesnym życiu gospodarczem«.

POLSKIE TOWARZYSTWO KRAJOZNAWCZE urządza w niedzielę, 11 bm. wycieczkę ... [illegible]

KONKURS NA STYPENDJUM DLA WDÓW I SIEROT. Zarząd Okręgu krakowskiego T. N. S. W. Podania ... należy przedłożyć do 15 czerwca br. ... [illegible]

POPIS UCZNIÓW INSTYTUTU MUZYCZNEGO ... w sali Instytutu ... [illegible]

ZJAZD PEDJATRÓW POLSKICH. Dnia 8 i 9 września r. b. odbędzie się w Warszawie ... Zgłoszenia należy nadsyłać ... (Warszawa, Szpitalna 10, m. 21).

NOWA AGENCJA POCZTOWA. Z dniem 16 czerwca wchodzi w życie w Opatowcu powiat Pińczów nowa agencja pocztowa ... z urzędem pocztowym Nowy Korczyn.

Z kraju i ze świata

PRZYBYCIE DZIENNIKARZY WŁOSKICH DO WARSZAWY. Do Warszawy przybyła wycieczka dziennikarzy włoskich, powitana na dworcu przez chargé d'affaires włoskiego p. Roncalli di Montorio, prezesa Syndykatu dziennikarzy warszawskich Dąbskiego, oraz przedstawicieli ministerstwa spraw zagranicznych Targowskiego, Koźmińskiego, Wegnerowicza, Zelisławskiego, oraz kolonję włoską.

NOWELA DO USTAWY EMERYTALNEJ. Do komisji sejmowej weszła wypracowana przez ministerstwo skarbu nowela do ustawy emerytalnej dla urzędników cywilnych z dnia 28 lipca 1921 r. Nowela w zasadzie zawiera szereg poprawek formalnej natury, a w części także poprawki pod względem materjalnym, mające na celu polepszenie emerytom ich warunków zaopatrzenia.

PRZEWOŻENIE SKARBÓW KOŚCIELNYCH. Jak z Warszawy donoszą, dnia 6 b. m. przytrzymała policja na dworcu gdańskim Mojżesza Jałowskiego z Prużan i Izaka Golińskiego z Kotsopol, którzy w bagażach nieśli połamane krzyże, kielichy, wota, wysadzane brylantami i innemi drogiemi kamieniami. Na niektórych częściach znajdowały się już tylko znaki po skradzionych kamieniach i brylantach. Skarby te pochodzą zarówno z cerkwi, jak i z kościołów.

Obu podróżnych, którzy przybyli pociągiem z Równego, aresztowano.

BÓJKA NA ZABAWIE. W ubiegłą niedzielę na terenie zabaw ludowych za parkiem Praskim w Warszawie przyszło do krwawej awantury między żołnierzami. Sprzeczka rozpoczęła się jeszcze na »sali tanecznej«, a przyczyną jej było współubieganie się o względy jednej z tancerek. W czasie krwawej bójki, jaka się następnie wywiązała, szeregowiec 21 pp. Józef Skurczyński ugodził nożem w pierś szeregowca 36 pp. na razie nieznanego nazwiska. Ranny wkrótce życie zakończył. Gdy pełniący na miejscu służbę policjanci usiłowali aresztować zabójcę, uczestnicy bójki w liczbie kilkudziesięciu, między nimi żołnierze, marynarze i cywilni, rzucili się na policję, aresztowanego odbili, ułatwiając mu ucieczkę. Korzystając z pomocy »kolegów« Skurczyński wraz z marynarzem Drabkowskim rzucili się do Wisły a następnie wskoczywszy do przejeżdżającej łódki, kazali przewieźć się na drugi brzeg Wisły. W ślad za zbiegami zarządziła sekcja natychmiastowy pościg i wkrótce aresztowała ich w pewnym domu przy ul. Mostowej, gdzie ukryli się na poddaszu. Ponadto aresztowała policja jeszcze kilku innych uczestników bójki.

ZJAZD PSYCHJATRÓW W WILNIE. W niedzielę, dnia 4 b. m., o godzinie 12 i pół w południe nastąpiło w Wilnie otwarcie zjazdu psychjatrów polskich. Na otwarciu byli obecni: minister zdrowia Chodźko, delegat rządu p. Roman, przedstawiciele Rady miejskiej i magistratu wileńskiego z p. Bańkowskim i Łokuciejewskim na czele.

WZROST KOSZTÓW UTRZYMANIA W ŁODZI. Komisja miejscowa do badania zmian kosztów utrzymania w Łodzi ustaliła, że w porównaniu z cenami na 1 maja b. r. koszta utrzymania dziennego wzrosły o 140 Mkp. 59 fen., co w procentach wynosi 10.16%.

KATASTROFA SAMOCHODOWA. Z Łodzi donoszą, że dnia 5 bm. w drodze do Koluszek pod Łodzią uległ rozbiciu automobil, wiozący na zebranie polityczne wiceprezydenta m. Łodzi, dr Romana Stupnickiego i ławniczkę Dorotę Kłuszyńską. Stan ofiar bardzo ciężki. Panią Kłuszyńską, jak również p. Stupnickiego przewieziono karetką pogotowia do lecznicy.

ZLOT SOKOŁÓW odbył się w sobotę w Lublinie. Odbyła się uroczysta akademja w sali Rady miejskiej; przemawiał między innymi także wojewoda lubelski. Następnie odbywały się popisy publiczne na boisku przy ul. Lipowej.

REKTOREM UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO — wybrany został na rok 1922-23 prof. Stanisław Narajewski, prof. teologji moralnej.

POMNIK KADETÓW-BOJOWNIKÓW O GÓRNY ŚLĄSK. Ze Lwowa donoszą 6 bm.: Na dziedzińcu szkoły kadeckiej odbyło się wczoraj uroczyste odsłonięcie pomnika, wystawionego ku czci kadetów, poległych w walkach o Górny Śląsk w roku 1921. Na tablicy wyryte są nazwiska młodych bohaterów: Henryka Czekalinskiego (lat 17), Zbigniewa Jarzyńskiego (lat 18), Zbign. Przyczółkowskiego (l. 19), Karola Chodkiewicza (l. 16) i Zygm. Zakrzewskiego (l. 16). Po mszy polowej przemawiali: w imieniu szkoły kadeckiej major Machalski, jen. St. Haller, pułk. Mączyński i jen. Jędrzejewski w imieniu min. spraw wojskowych. Pomnik odsłonięty wyobraża orła rozpiętego, ozdobionego krzyżem walecznych.

TESTAMENT ŚP. POSŁA ALEKS. SKARBKA. We Lwowie otwarto sądownie testament śp. Skarbka. Jest to wspólny testament obojga małżonków, sporządzony na przeżycie, tj. w ten sposób, że majątek pozostaje w ręku męża lub żony w razie śmierci jednego z małżonków, a dalsze postanowienia testamentu wchodzą w życie dopiero po śmierci obojga. Wspólny ten testament przekazuje cały majątek małżonków Skarbków skarbowi państwa polskiego. Jest to około 8000 hektarów ziemi, oprócz tego zakłady przemysłowe i inne przedsiębiorstwa. Testament sporządzony był dnia 13 czerwca 1920 r. i wobec tego, że sprawa przynależności państwowej wschodniej Małopolski nie była jeszcze wówczas ustalona, zawiera klauzulę dodatkową, że w razie, gdyby państwo polskie nie było władne w tych ziemiach, majątek stałby się własnością konsystorza rzymsko-katolickiego w Przemyślu, z obowiązkiem stworzenia fundacji pod nazwą »Opatrzność« na cele dobroczynne, a w szczególności na wychowanie podrzutków w narodowości polskiej i w wyznaniu rzymsko-katolickiem.

TARNÓW, 4 czerwca. (Rozwój inwestycyj miejskich. — Gazownia. — »Taniec śmierci«).

Na rozwój przedsiębiorstw miejskich wpłynęły przedewszystkiem dwie sprawy: wybór komitetu technicznego na podstawie uchwały Rady miejskiej, celem uzgodnienia i uproszczenia gospodarki finansowo-technicznej w przedsiębiorstwach miejskich — nowość, niewprowadzona dotychczas w innych miastach — i mianowanie p. Wowkonowicza naczelnym dyrektorem wszystkich zakładów inwestycyjnych. Wybór komitetu pozwolił czulszą opieką objąć przedsiębiorstwa, zająć się kontrolą finansowej gospodarki, normowaniem i kalkulowaniem cen bez ukrócania prerogatyw Rady. Sprawa druga usunęła tarcia między zakładami, nadając gospodarce przedsiębiorstw jednolity kierunek.

Przykładem dobrej gospodarki jest przedewszystkiem gazownia, teren dyrektora Wowkonowicza. Z powodu rozwoju miasta i wzrostu konsumcji, oraz z powodu gorszego węgla, gazownia okazała się niewystarczającą. Doszło do tego, że w roku 1919 trzeba było zamykać dopływ gazu w pewnych godzinach. Z uwagi na to przystąpiono do rozszerzenia gazowni przez budowę fabryki gazu wodnego nawęglanego (karboryzowanego) systemu Humphroyr et Glasgow o sprawności dziennej 5.000 metrów kubicznych. Za poradą ś. p. dyrektora gazowni lwowskiej Teodorowicza wybudowano fabrykę na gruntach, zakupionych od kolei. Budowę przeprowadził dyrektor Wowkonowicz w latach 1920—1921; część architektoniczną projektował inżynier Rypuszyński z Tarnowa. Fabryka posiada nowoczesne urządzenia, jak generatory, aparaty do fabrykacji gazu olejowego, chłodniki, wentylatory, aparaty do czyszczenia gazu, czego dostarczyła firma J. Pintsch z Wiednia, zaś maszynę parową, kotły, zbiorniki firma L. Zieleniewski w Krakowie. Dzięki tej fabryce sprawność gazowni podwoiła się, tak, że możliwem się stało rozszerzenie sieci rurociągów i pozyskanie nowych konsumentów (w ostatnich miesiącach przeszło 200).

Równocześnie przystąpiono do budowy fabryki amonjaku, której celem będzie przeróbka odpadkowej wody amonjakalnej, wytwarzanej przy fabrykacji gazu węglowego. Sprawność zakładu 5.000 litrów na 24 godzin. Fabryka zostanie uruchomiona w najbliższym czasie, usuwając anormalność wypuszczania wody amonjakalnej do kanałów miejskich.

Nie zaniedbano również dotychczasowych urządzeń do wyrobu gazu węglowego. I tak zakupiono nowe ekshaustory, silnik fabryczny, odnowiono piece, skanalizowano fabrykę i t. d. Koszta inwestycyj, skutkiem zamówień, dokonanych jeszcze w roku 1919, wynosił obecnie niską cenę, bo 10—12 miljonów Mkp.

Staraniem ruchliwej firmy Seiden zjechał do nas teatr Oudnowskiego i dał w sali »Sokoła« głośną sztukę Strindberga pod tytułem: »Taniec śmierci«. Rolę Edgara z żywiołową siłą i demonicznym wprost realizmem odtworzył artysta tej miary, co Adwentowicz. Dzielnie sekundowała mu p. Skrzydłowska w roli Alicji. Pp. Gliński (Kurt) i Gembicka (Maja) zagrali swoje role bardzo poprawnie. Widownia, zapełniona po brzegi, darzyła artystów rzęsistemi oklaskami.

POŻAR TEATRU. Z Moskwy donoszą 6 b. m.: Podczas przedstawienia »Borysa Godunowa« ze współudziałem Szalapina wybuchł pożar w teatrze rosyjskim. Ogień powstał w lokalu komendanta teatru i przerzucił się do sąsiednich pomieszczeń; część gmachu spłonęła.

ROZSTRZELANIE DZIECI, ZARAŻONYCH NOSACIZNĄ. »Krasnaja Gazeta« donosi z Moskwy, że władze sowieckie kazały rozstrzelać w kilku okręgach, objętych głodem, ze względów humanitarnych i sanitarnych, 17 dzieci, które rozchorowały się po spożyciu mięsa z koni, dotkniętych nosacizną.

STAN ZDROWIA LENINA. W Moskwie wydano o chorobie Lenina następujący komunikat: Lenin zachorował dnia 5 bm. na »gastroenteritis« przy podwyższonej temperaturze 38'5°. Wywołało to z powodu dawniejszej choroby pogorszenie stanu nerwowego, co objawiło się w zaburzeniu cyrkulacji krwi, ale stan się poprawia. Obecnie temperatura jest normalna, ogólny stan dobry. Chory, któremu zalecono absolutny spokój, znajdzie się w najbliższym czasie na drodze do zupełnego wyzdrowienia.

Misja sowiecka w Wiedniu otrzymała dzisiaj telegram z Moskwy, że w stanie zdrowia Lenina nastąpiło polepszenie. Prof. Förster, którego powołano do łoża chorego, powrócił już do Berlina.

ZGON UCZONEGO. Znany radjolog, profesor Cepola, zmarł w Castellamare koło Neapolu na raka, jakiego się nabawił skutkiem narażenia się na dłuższe działanie szkodliwych dla zdrowia promieni, z któremi czynił doświadczenia naukowe.

ZATONIĘCIE PAROWCA. Argentyński parowiec »Villa Franca« zatonął z turystami przy wybrzeżu Paragwaju wskutek eksplozji. Liczą ośm ofiar.

ZMARLI.

— Marja z Ambrosów-Rechtenberg Zatheyowa, wdowa po śp. Hugonie Zatheyu, dyrektorze szkoły realnej, zmarła we wtorek w Krakowie. Pogrzeb odbędzie się dzisiaj, we czwartek o godz. 4 po poł.

MIANOWANIA. Wojewoda krakowski zamianował urzędnikami referendarskiemi w IX stopniu służbowym koncypistów b. namiestnictwa: Kazimierza Malika w Krakowie, Bogumiła Gułkowskiego w Podgórzu, Michała Norbertowicza w Myślenicach, dra Tadeusza Oborskiego w Bochni, Józefa Mrozowskiego w Jaśle, Andrzeja Sulisza w Jaśle, Stefana Śliwińskiego w Krakowie, Aleksandra Jasiewicza w Brzesku, dra Franciszka Jurasa w Krakowie, Stanisława Heynara w Nowym Sączu, dra Jana Gołąba w Krakowie, dra Leona Polanowskiego w Grybowie, Franciszka Dstoma w Krakowie, Stanisława Olszewskiego w Jabłonce, Stanisława Dobrowolskiego w Krakowie, Tadeusza Bursztyna w Ropczycach.

Następnie wojewoda zamianował komisarzy policji w dyrekcji policji w Krakowie: Władysława Nyrkowskiego i Ludwika Marca urzędnikami referendarskiemi w VIII stopniu służbowym; urzędników rachunkowych województwa krakowskiego rew. rach. w IX stopniu służbowym Józefa Tyrpaka urzędnikiem w VIII stopniu służbowym, oficjała rachunkowego w X stopniu służbowym Stefana Bajdę urzędnikiem w IX stopniu służbowym, a praktykanta rachunkowego Jana Maruńczaka w XI stopniu służbowym urzędnikiem w X stopniu służbowym; adjunktów urzędów pomocniczych województwa krakowskiego: Michała Wróblewskiego i Józefa Warzewskiego urzędnikami kancelaryjnemi w VIII stopniu służbowym.

Minister spraw wewnętrznych zamianował starszych komisarzy policji w VIII stopniu służbowym w Dyrekcji policji w Krakowie Karola Puskarczyka i dra Reinolda Błahuta urzędnikami w VII stopniu służbowym; koncepistę policji Franciszka Królikowskiego i praktykanta konceptowego policji Jana Kłaputę urzędnikami referendarskiemi w IX stopniu służbowym z pozostawieniem na dotychczasowych stanowiskach służbowych; radcę rachunkowego województwa krakowskiego w VIII stopniu służbowym Marjana Fettera urzędnikiem w VII stopniu służbowym.

EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI W PAŃSTWOWEM I GIMNAZJUM ŚW. ANNY W KRAKOWIE odbył się w dniach 26—31 maja br. pod przewodnictwem p. Michała Pelczara, dyrektora I państw. gimnazjum w Nowym Sączu. Świadectwa dojrzałości otrzymali: Z oddziału A: Banaś Jan, Bernaciński Lucjan (cel.), Brzezkiewicz Kazimierz, Figa Stanisław, Gnojek Kazimierz, Grochal Kazimierz, Janiczek Walenty (cel.), Kaden Józef (cel.), Krawczyk Stanisław (cel.), Kurek Franciszek, Kurek Ludwik, Lewko Piotr, Łazarów Władysław, Majka Józef, Małecki Bronisław, Popiel Marcin (cel.), Rosner Andrzej (cel.), Sawicki Karol, Ślosarz Zdzisław (cel.), Szafran Stanisław, Węglarz Józef (cel.) Wasserhardt Kalman (ekst.). Z oddziału B: Bernstein Szymon, Dziewiński Antoni, Feiner Dawid, Guenzig Sigmund, Haber Samuel, Hoffman Siegfried, Huller Juljusz, Liebeskind Stefan (cel.), Marek Jan, Margulies Alfred, Nowak Jan, Offen Karol, Stilmann Henryk, Waśniowski Bolesław, Wątocki Włodzimierz, Bombol Stanisław (pryw. wojsk.), trzech uczniów reprobowano na pół roku.

STAN ATMOSFERY. Państwowy Instytut meteorologiczny w Warszawie komunikuje 7 bm.: Obszar wysokiego ciśnienia utrzymywał się nad morzem Północnem. W Polsce, leżącej na pograniczu ustępującej depresji i zbliżającego się wyżu przeważała pogoda zmienna z przelotnemi opadami.

Temperatury w godzinach popołudniowych wynosiły: 13 w Białymstoku, 16 w Warszawie, 19 w Poznaniu i Zakopanem, 22 w Krakowie.

Prognoza na czwartek: Zachmurzenie zmienne, temperatura bez większych zmian, skłonność do burz, słabe wiatry północne.

DALSZE CEGIEŁKI WAWELSKIE ufundowali: 2679 Pamięci Jakóba i Izabeli Biro-Jakubowicz i syna ich dra Henryka, córka i siostra; 2680 Zofja i Józef Karpowiczowie z Bogdańca; 2681 Tow. budowy mostów S. A. Austro-Daimler — Zarząd; 2682 Imienia Józefa Lipińskiego — żona; 2683 Ku uczczeniu posła Adolfa Świdy — synowie; 2684 Szkoła Kazimierza Kulwiecia w dniu imienin dyrektora; 2685 Lipnowskie Kółko ziemiańskie ziemi płockiej; 2686 Adolf Edmund, Helena, Konstanty, Ludwik, Stanisław i Witold Heintzowie z Warszawy; 2687 Pracownicy IV inspekt. wydz. elektr. technicznej dyr. warsz. P. K. P.; 2688 Pamięci Antoniny Machnickiej Ska Akc. »Pollame« — wpłacając po 80.000 mk. za cegiełkę.

NA BUDOWĘ DOMU MEDYKÓW W KRAKOWIE ufundowali dalsze cegiełki: 177 ku uczczeniu dr J. Szancenbacha koledzy Bellert, Szczeklik, Olbaski, Czapiński, 178—189 Ku uczczeniu pamięci dr Kazimierza Kadena, rodzina Kadenów; 190 Dr Brzeziński z Zakopanego; 191—193 Starostwo w Nowym Targu; 194 Dr Tauba, Stryjeński i Mączyński; 195 Pułk. lek. dr Ignacy Masny; 196—197 Dyrektor i prymarjusze szpitala św. Łazarza dla uczczenia 25-letniej pracy dr Ant. Krokiewicza; 198 Lekarze szpitala św. Łazarza dla uczczenia 25-letniej pracy dr Ant. Krokiewicza; 199 Starostwo w Nowym Targu; 200—204 Polskie Tow. Handlowe w Krakowie; 205—209 Trzebinia fabryka i odlewnia maszyn, — wpłacając po 10.000 mk. za cegiełkę. Nadto złożyli ofiary: na listę składkową w Klinice położniczo-ginekol. U. J. 16.260 mk. kol. Łączewski 2000 mk., dr Podsoński 1000 mk.

ROZPRAWA OFERTOWA. W myśl ogłoszenia, umieszczonego w »Monitorze Polskim«, »Gazecie Lwowskiej«, »Przeglądzie Technicznym«, »Czasopiśmie

Technicznem« i »Tygodniku Dostaw«, rozpisuje się publiczny przetarg na wykonanie budowy trzechpiętrowego domu mieszkalnego przy ul. 5 Listopada w Krakowie. Plany, warunki wykonania budowy i inne załączniki można przeglądać a formularze ofertowe kosztorysowe nabywać od dnia 6 czerwca 1922 w Wydziale III drogowym, drzwi Nr 167 Dyrekcji kolei państwowych w Krakowie. Oferty przyjmuje wymieniona Dyrekcja najpóźniej do dnia 24 czerwca br. godziny 12 w południe. Otwarcie ofert nastąpi tegosamego dnia o godz. 13-tej w południe.

Z UNIW. JAGIELLOŃSKIEGO. P. Tadeusz Heller, rodem z Krakowa, otrzymał na tutejszym uniwersytecie stopień doktora wszech nauk lekarskich.

TOWARZYSTWO »ROZWÓJ« urządza dnia 9 b. m., to jest w piątek, o godzinie 7 wieczorem w sali Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego, plac Szczepański l. 7, dwa odczyty.

1) Wygłosi red. Krzywy na temat: »Dążenia polityczne żydów w chwili obecnej«.

2) Prof. Rymar pod tytułem: »Żydzi a ordynacja wyborcza«.

Wstęp dla członków za okazaniem legitymacji i dla gości, przez nich wprowadzonych, wolny.

Dyrekcja okręgowa donosi, że godziny urzędowe w biurze tejże zostały z dniem 1 czerwca b. r. ustalone od godziny 10 do godziny 14. 3065

TEATRY KRAKOWSKIE:

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Artysta teatru Polskiego w Warszawie p. Z. Nowakowski kończy swoją gościnę w naszym teatrze. Dzisiaj gra po raz ostatni Gustawa Konrada w »Dziadach«, w niedzielę raz wieczorem w wybornej komedji Kiedrzyńskiego »Oczy księżniczki Fathmy«, która po tem przedstawieniu zejdzie z repertuaru. Wszystkie inne dni tygodnia zajmie Rydlowski »Zygmunt August«. W niedzielę po poł. »Djabeł i karczmarka«.

OPERA I OPERETKA. Dziś we czwartek atrakcyjna operetka »Apasze«. Dyrekcja pozyskała na dwa gościnne występy znakomitego holenderskiego tenora opery lwowskiej p. I. Manna, który wystąpi w piątek w »Cavallerii« i »Pajacach« oraz w sobotę, 10 bm. w »Żydówce«. W przygotowaniu popularny wodewil »Królowa przedmieścia«, która w nowem opracowaniu, z nowemi kupletami i tańcami oraz w [illegible] obsadzie ukaże się w niedzielę 11 bm.

Z TEATRU »BAGATELA«. We czwartek »Lekarz na rozdrożu«. W piątek »Ten, którego biją po twarzy«. W sobotę po poł. po cenach 70% zniżonych »Świderek«. [illegible] z pp. Wernica i Nowakim.

Z TEATRU »NOWOŚCI«. »Dziewczy profesor« wypełni repertuar bieżącego tygodnia.

TOURNEE ADY SARI w impresio »Kraj. Biura Teatralnego i Koncertowego W. Hergetas rozpoczyna się w stołecznych miastach Polski (Warszawa, Łódź, Poznań, Kraków) dnia 19 bm. Data koncertu krakowskiego ogłoszoną będzie za dni kilka.

REPERTUARY:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:
Czwartek, 8 bm.: »Dziady«.
Piątek, 9 bm.: »Dziady«.
Sobota, 10 bm.: »Dziady«.
Niedziela, 11 bm. po poł.: »Djabeł i karczmarka«; wieczorem »Oczy księżniczki Fathmy«.

TEATR »OPERA I OPERETKA«:
Czwartek, 8 bm.: »Apasze«.
Piątek, 9 bm.: »Cavalleria Rusticana« i »Pajace«.
Sobota, 10 bm.: »Żydówka«.

TEATR »BAGATELA«:
Czwartek, 8 bm.: »Lekarz na rozdrożu«.
Piątek, 9 bm.: »Ten, którego biją po twarzy«.
Sobota, 10 bm. po poł.: »Świderek«, wieczorem: »Lekarz na rozdrożu«.
Niedziela, 11 bm. o 11 w poł.: »Milda« Moniuszki, po poł.: »Kobieta, która zabiła«, wieczorem »Lekarz na rozdrożu«.

TEATR »NOWOŚCI«:
Czwartek, 8 bm.: »Dziewczy profesor«.
Piątek, 9 bm.: »Dziewczy profesor«.
Sobota, 10 bm.: »Dziewczy profesor«.

Teatr Nowości

»Dziewczy profesor«, operetka z muzyką Leona Falla.

Z roczników [illegible] »Fliegende Blaetter« wskrzesili libreciści do nowego życia dobrze wszystkim znany typ profesora gimnazjalnego z nieodłącznym parasolem i czerwoną chustką do nosa, takiego, co to ucieka przed kobietą, jak przed demonem zła, przeciw któremu walczy wszystkiemi siłami — bezskutecznie. Jest to też studencik, romansujący »platonicznie« z dziwą operetkową i »ciało« profesorskie, deliberujące nad ukaraniem zepsutego młodzieńca, czyli autorowie stworzyli operetkę »szkolną«, posługując się środkami zupełnie prymitywnemi, bez jakiejkolwiek pretensji do oryginalności, co wszakże nie przeszkadza, [illegible] nia, jakie to dzieło wywołało wśród widowni, często i szeroko się śmiejącej i z zadowoleniem oklaskującej lepsze »kawałki«. Cel zatem został osiągnięty.

Staroświeckie to głupstewko zaopatrzyła doświadczona ręka Leona Falla w muzykę bardzo interesującą, wznoszącą się stanowczo ponad przeciętny poziom operetkowych tworów dni ostatnich. Utalentowany kompozytor operuje tu pomysłową harmonją, trochę impresjonistyczną, wielce oryginalną, nerwową, ciągle zmienianą rytmiką oraz właściwą sobie, pełną żywych barw instrumentacją w malowaniu zmiennych nastrojów, [illegible] środkami prawie przyjść z pomocą częstej monotonji librecistów.

[illegible] grał p. Winiaszkiewicz, pełen spokojnego i niezawodnego humoru; żywo oklaskiwano jego aktualne kuplety o krakowskich porządkach. P. Pilarski rozśmieszał widownię w roli zakochanego studenta. P. Czernekówna [illegible] świata męskiego z drogi cnoty dobrze dobranych, każdego w zupełności przekonywujących [illegible]. Pp. Krajewska, Kamińska, Wirska, Wolińska i wszyscy inni wykonawcy drobniejszych ról, przyczynili się do powodzenia operetki, która wypadła ładnie.

P. [illegible] miał niejedną chwilę przykrą w prowadzeniu orkiestry, która ze zmiennem szczęściem odtwarzała charakterystyczną polifonję swego partu, obliczonego zresztą na znacznie większy zespół. Św.

Ze sportu

Kraków, 7 czerwca.

15-LETNI JUBILEUSZ CRACOVII.

Z okazji 15-letniego jubileuszu istnienia swego urządziła Cracovia dwudniowy turniej footballowy. Turniej ten wzbudził wielkie zainteresowanie z powodu wzięcia w nim udziału Pogoni z Lwowa, Budapesti Torna Clubu z Budapesztu, a zwłaszcza Unjonu-Žižkov z Pragi. Ten ostatni należy do najsilniejszych drużyn czeskich. Ustępuje on jedynie miejsca sławnej Sparcie. Obecnie w mistrzostwie Czech stoi na drugiem miejscu. Za nim dopiero kroczy Slavia, która jednak ma dwa mecze mniej rozegrane. Budapeszti Torna Club, pospolicie zwany B. T. C., jest najstarszym klubem węgierskim, i należy do budapeszteńskich drużyn klasy A. W mistrzostwie zajmuje on prawie że ostatnie miejsce. W pierwszym dniu turnieju nie dopisała pogoda, a grząski teren utrudniał grę, za to w drugim dniu pogoda była iście „footballowa". W jednym i drugim dniu przed rozpoczęciem zawodów nisko przelatujący samolot zrzucił na boisko piłkę, którą rozpoczynano grę, a gościom, z którymi Cracovia rozgrywała zawody, zrzucił kosze kwiatów. Podnieść jeszcze należy, iż Cracovia oddała do użytku nowe imponujące rozmiarami trybuny, które mogą pomieścić około trzech tysięcy widzów.

Pogoń—Unjon Žižkov 1:3 (0:1). Unjon-Žižkov w zawodach tych nie wysilał się zbytnio. Siły swe rezerwował widocznie na spotkanie z Cracovią. Grał spokojnie, pewnie, większą wagę kładąc na piękny styl gry, niż na cyfrowy rezultat. To też zdumiewał widzów swoją wysoką klasą gry, swoją rutyną techniczną i taktyczną i zgraniem. Nasi gracze niejednej rzeczy od nich nauczyć się mogli. Gra nie schodziła prawie z połowy boiska Pogoni. W Pogoni wyróżniała się obrona i pomoc, a przedewszystkiem Szneider, który niezmordowanie pracował i trzymał w szachu groźną lewą stronę napadu Unjonu z osławionym Dvoraczkiem. Napad u Pogoni jest słaby. Cechuje go nieumiejętność kombinacji. Gracze hołdują przestarzałej zasadzie: solowym przebojom, które wobec znakomitej obrony Unjonu rozbijały się w niwecz. Kilka pewnych pozycyj napadowcy Pogoni przestrzelili, nie trafili nawet do pustej bramki. — Cornerów 5:3 na korzyść Pogoni. — Sędziował p. Auerbach.

Cracovia—B. T. C. 1:1 (0:1). Cracovia wystąpiła z Polakiem w bramce, z Gintlem i Frycem w obronie, Stycznieem w pomocy, Kogutem i Zinowskim w napadzie, reszta — wszystko rezerwa. Węgrzy okazali się drużyną ambitną. Technicznie dobrze wyszkoleni, lecz w porównaniu z Czechami iść nie mogą. Tempo gry szybkie. Do uzyskania przez Węgrów bramki górują nieznacznie nad Cracovią. Od 25 minuty widoczna stała przewaga Cracovii. W 30 m. spadł rzęsisty deszcz, który wkrótce przemienił się w ulewę. Momentalnie potworzyły się na boisku bajora. Gry nie przerwano, lecz nie było to już gra. Było to przewracanie się graczy do błota, pełne komicznych sytuacyj, wywołujących salwy śmiechu kilkotysięcznej rzeszy publiczności, która mimo ulewy wytrwała do końca. Cracovia zdołała po pauzie wyrównać utraconą bramkę. — Cornerów 5:3 dla Cracovii. Sędziował p. Fischer.

Pogoń—B. T. C. 0:2 (0:1). Zawody pełne interesujących momentów. Chwilami nieznaczna przewaga Węgrów, lecz naogół gra drużyn równorzędnych. W Pogoni spisuje się tylko obrona, bramkarz i nieoceniony Szneider. Napad w dniu tym pracował energiczniej, od czasu do czasu miał ładne momenta kombinacji. Brak szybkiej orjentacji nie pozwolił napadowi Pogoni wykorzystać pewnych dla siebie pozycyj, których w dniu tym miał większą ilość. — Cornerów 4:3 dla Pogoni. — Sędziował p. Lustgarten.

Cracovia—Unjon Žižkov 0:1 (0:0). Największe zainteresowanie w całym turnieju footballowym skupiło na sobie spotkanie Cracovii z Unjonem Žižkov. Niestety Cracovia wystąpiła do tak poważnego spotkania znów w zdekompletowanym składzie, wobec czego zainteresowanie zmalało. Pewność przegranej Cracovii nie ulegała wątpliwości. W napadzie grał jedynie Kogut, reszta z rezerwy. Na prawego łącznika wstawiono Stycznia z pomocy, którego zastępował Bielecki. W bramce Popiel. Z podobnie zestawionym napadem myśleć jedynie można było o defenzywie. To też były to zawody Unjonu Žižkov z pomocą, obroną i bramkarzem Cracovii.

Z początku gra była równorzędna, prowadzona fair, tempo szybkie. Parę ataków z obu stron. W 3 min. strzał Stycznia chwyta Kaliba. Ataki Unjonu. Następnie gra otwarta. W 16 m. śliczny moment pod bramką Cracovii. Silny strzał Dvoraczka robinsonadą lekko odbija Popiel, a ku toczącej się powoli piłce nadbiega kilku graczy czeskich. Zdawało się, iż bramka nieunikniona, lecz drugą robinsonadą ratuje Popiel sytuację. Nadal przewaga Czechów. W 24 m. śliczny przebój Stycznia, który mając pewną pozycję, centruje, zamiast strzelać, a również na pewnej pozycji stojący Kogut, strzela w niebiosa. Przewaga Czechów do pauzy. — Po pauzie nadal przewaga Czechów. Tempo błyskawiczne. Ataki Unjonu za atakiem. Ataki Cracovii są rzadsze. Do strzału napad Cracovii nie dochodził prawie wcale. — Cornerów 4:3 dla Unjonu.

W Cracovii znakomitymi byli: Popiel, Gintel, Cikowski i Synowiec. Kilka pozycyj obronił ładnie Fryc. Bielecki w pomocy nie wytrzymał tempa gry. W napadzie grał Kogut i lewe skrzydło. Styczeń nie pilnował swojego stanowiska. Najsłabszym w polu Alfus. W Unjonie cały zespół znakomity, jedynie prawe skrzydło szwankowało. Najlepszy bramkarz czeski Kaliba nie miał pola do popisu. — Sędzia p. Fischer, zazwyczaj dobry, niejedną rzecz przeoczył, wywołując niezadowolenie u Czechów.

INNE WYNIKI Z DNIA 3, 4 i 5 CZERWCA.

Lwów. Czarni—Polonja (Warszawa) 1 : 2.

Warszawa. Zawody międzymiastowe Warszawa—Lublin 3 : 0.

Poznań. Wisła (Kraków)—Warta 5 : 1 i 2 : 2.

Toruń. »Sokół«—Lechja (Lwów) 6 : 1.

Bielsko. B. B S. V.—Jutrzenka (Kraków) 1 : 0. Zawody prowadzone były o mistrzostwo.

Morawska Ostrawa, 4 czerwca. Makkabi (Kraków)—Makkabi 3 : 0.

Cieszyn, 5 czerwca. Makkabi (Kraków)—Makkabi 4 : 1.

Praga. Sparta—Aberdeen F. C. 6 : 2. (Występ drugiego zawodowego klubu szkockiego w Pradze skończył się sromotną przegraną Szkotów. Sparta pokazała ładniejszą grę i stale oblegała bramkę Szkotów).

Slavia—Beerschot (Antwerpja) 5 : 1.

Sparta—Beerschot 4 : 2. (W drugim dniu zawodów w spotkaniu ze Spartą, Beerschot okazał się przeciwnikiem równorzędnym i wywalczenie zwycięstwa przyszło Sparcie dosyć ciężko).

Wiedeń. Hakoah—Haarlem F. C. 4 : 2. (Holendrzy nie pokazali ładnej gry. Zwycięstwo Hakoah było łatwe). Vienna—Vivo A. C. (Budapeszt) 1 : 0. Floridsdorf—Rapid 1 : 1. Rudolfshügel—Sportklub 0 : 0. W. A. F.—Vivo A. C. 1 : 1. Sportklub—Haarlem F. C. 1 : 0. Simmering—Rudolfshügel 3 : 1. Rapid—Red Star 2 : 2.

Budapeszt. M. T. K. Union Altona 0 : 0. F. T. C.—III Obwód 4 : 0. Aberdeen—kombinowana drużyna z graczy M. T. K. i F. T. C. 2 : 0.

Berlin. Hertha (Wiedeń)—Hertha (Berlin) 1 : 0. Boldklubben (Sztokholm)—Union Oberschöneweide 2 : 2.

D. F. C. (Praga) w Szwecji. W spotkaniu z reprezentacją Göteborgu odniósł D. F. C. zwycięstwo w stosunku 1:0, natomiast w spotkaniu z Halmstadem poniósł klęskę 1:2.

Sprawa pożyczki niemieckiej

Paryż, 7 czerwca. (PAT). Nową przerwę w rokowaniach w sprawie pożyczki niemieckiej dzienniki tutejsze uważają **za fakt znaczenia donioślejszego**, aniżeli pierwotnie przypuszczano. Według dzienników, posiedzenie komisji odszkodowań, które miało obradować nad sprawą pożyczki, **zostało odroczone na czas nieokreślony.** Koła urzędowe francuskie uważają sprawę za skończoną, a członkowie komisji dalsze obrady za zbyteczne. Bawiący obecnie w Londynie Morgan miał się wyrazić, że **powrót jego do Paryża byłby teraz bezcelowy.**

Umowa finlandzko-sowiecka

Ryga, 7 czerwca. Łotewska ajencja urzędowa komunikuje z Helsingforsu **o podpisaniu przez rząd finlandzki umowy specjalnej z Rosją sowiecką,** dotyczącej utrzymania pokoju na granicy rosyjsko-finlandzkiej.

PRZYBYCIE TROCKIEGO DO ANGORY.

Wedle doniesień z Angory przybył tam onegdaj Trocki. Przyjazd ten pozostaje w związku z podpisaniem **zaczepno-odpornej konwencji wojskowej między Angorą a sowietami.**

WYBUCH AMUNICJI NA UKRAINIE.

Dzienniki lwowskie donoszą:

Jeden z oddziałów powstańczych na Ukrainie wdarł się dnia 27 maja 1922 r. do miejscowości Lipowce obok Winnicy, w której znajduje się jeden z największych magazynów amunicji na Ukrainie sowieckiej. Znajdowało się w nim 8 miljonów naboi karabinowych i 22 tysiące naboi armatnich. — Prócz tego ogromne masy granatów ręcznych, min i wszelkiego rodzaju broni. W pobliżu owego magazynu znajdowały się składy odzieżowe i żywnościowe. Wszystkie te magazyny stanowiły rezerwę amunicyjno-żywnościową I. korpusu konnicy sowieckiej na wypadek wojny. Dnia 27 maja b. r. o godzinie 10 wieczorem nastąpiła olbrzymia detonacja i jeden z magazynów, zawierający naboje karabinowe, **wyleciał w powietrze.** Powstał pożar, który objął dalsze magazyny. **Wszystkie wyleciały w powietrze.** Wszelka akcja ratownicza była niemożliwa.

Przeprowadzone na miejscu przez czekistów śledztwo, doprowadziło do ujęcia trzech sprawców zamachu. Są nimi: Suchocki Jan (Polak z Kijowa), Iwan Minoryła i Żanycki Emiljan. — Wszyscy zostali natychmiast rozstrzelani. Straty są olbrzymie. Zginęło przy tem 37 żołnierzy bolszewickich i 9 komisarzy.

Różne wiadomości polityczne

METROPOLITA SZEPTYCKI, wedle informacyj »Hrom. Wistnyka« po powrocie z Ameryki, bierze udział w kongresie eucharystycznym w Rzymie. Po konferencji z papieżem, przybyć ma metropolita w jesieni do Lwowa.

ZAPROSZENIE LITWY DO HAGI. Z Kowna donoszą: Minister spraw zagranicznych Jurgutis otrzymał zaproszenie na konferencję haską.

SZWAJCARJA NIE CHCE BOLSZEWIKÓW. »Associated Press« donosi z Genewy: Rząd szwajcarski odmówił delegatom sowieckim, powracającym z Genuy, z wyjątkiem Krasina, pozwolenia na pobyt w Szwajcarji. Rząd szwajcarski zamierza domagać się zwrotu miljarda franków, za majątki skonfiskowane przez sowioty obywatelom szwajcarskim w Rosji.

Dział ekonomiczny

FABRYKA »AZOT« W BORACH POD JAWORZNEM.

Fabryka »Azot« w Borach przedłożyła niedawno na Walnem Zgromadzeniu swój bilans i ogłasza w związku z tem, że za pierwszy okres faktycznej swej produkcji, płaci 35% dywidendy, to jest Mp. 49·— od sztuki. W ten sposób wchodzi ta wielka placówka polskiego przemysłu chemicznego w pierwsze stadjum swego aktywnego działania i urzeczywistnienia nadziei tych wszystkich, którzy od pierwszej chwili powstania projektu budowy tej fabryki z całem zaufaniem i przekonaniem, opartem na znajomości rzeczy, dzieło to finansowo i moralnie popierali.

Znane są nadmierne trudności, jakie się przy powstaniu tego dzieła piętrzyły, na skutek wrogiego stanowiska byłego rządu austrjackiego, i popieranego przez niego niemieckiego przemysłu chemicznego, który ze względu na konkurencję, zwalczał zajadle wszelką w tym względzie podjętą polską inicjatywę i pomagał rozmyślnie dyskredytować wszelkie w tym celu przedsięwzięte kroki.

Mimo tych trudności i tylko dzięki energji i wytrwałości inicjatorów, a następnie przy wybitnem poparciu Polskiego Rządu, który po rozpadnięciu się Austrji, ujął sprawę w swe ręce, powstała i produkuje już dzisiaj ta pierwsza w Polsce fabryka azotu i jego związków, uzyskująca całą swą produkcję chemiczną z powietrza atmosferycznego na podstawie patentu znanego uczonego i wynalazcy, prof. lwowskiej politechniki, Ignacego Mościckiego, który już poprzednio dał się poznać z przemysłowego zastosowania swych wynalazków za granicą, zwłaszcza w Szwajcarji, gdzie w Schippis, w Kantonie Wallis, istnieje oddawna wielka fabryka azotu, oparta na metodzie tego polskiego uczonego.

Zakres produkcji fabryki »Azot« jest nader obszerny i obejmuje kilkanaście związków chemicznych azotowych i cyanowych, które mają zarówno w kraju, jak i zagranicą zapewniony zbyt i to tak gwałtowny, że fabryka nie może nadążyć z robieniem zapasów, gdyż na każdy produkt czekają już odbiorcy. Dla ogólnej informacji wymienić należy przykładowo kilka gatunków produkcyj, a mianowicie: kwas azotowy, stężony, do 99 stopni, azotan sodowy, potasowy i amonowy (używane dla celów chemicznych i dla rolnictwa), chlorek potasowy, azotan ołowiu, dwutlenek ołowiu, azotyn sodowy (dla farbiarstwa), chlorek amonowy (salmiak), cyanek sodowy i potasowy (środek używany do płukania złota), żelazo-cyanek sodu i potasu, wreszcie siarczan miedzi, amonu i sodu.

Zapotrzebowanie związków cyanowych jest tak wielkie zwłaszcza w przemyśle włókienniczym tak w kraju jak i zagranicą, że największe angielskie firmy dla handlu chemikaljami zasypują fabrykę swemi zamówieniami, a kilka przesyłek już odeszło i próbki zostały uznane za pierwszorzędne.

Jeżeli mimo dotychczasowych trudności, pierwszy bilans obrotowy pozwolił Towarzystwu na wypłatę dywidendy w wysokości 35%, to jest to najlepszym dowodem żywotności i wielkiej przyszłości Towarzystwa.

Fabryka posiada własny teren przeszło 200-tu morgowy, zabudowania zajmują 12.500 metrów kwadratowych, poza tem posiada fabryka własną elektrownię o sile 10.000 koni mechanicznych. — Osobny dział poświęcony jest produkcji lontów dla górnictwa, cieszących się, zwłaszcza na Górnym Śląsku, wielkim popytem. W najbliższym zaś czasie zamierzone jest uruchomienie własnej fabrykacji prochu czarnego.

* **SPRZEDAŻ FABRYKATÓW POLSKICH ZA OBCĄ WALUTĘ.** Ministerstwo skarbu zawiadomiło krajowy związek przemysłowców włókniastych w Łodzi, że delegat min. skarbu będzie zezwalał w poszczególnych wypadkach firmom łódzkim, sprzedającym swój towar za granicą, na przyjmowanie należytości sprzedażnej w walucie zagranicznej. Firmy takie powinny w zasadzie sprzedać walutę tą krajowej instytucji dewizowej t. j. P. K. K. P., mogą jednak uzyskać zezwolenie na użycie jej do pokrycia swych zobowiązań zagranicznych. W tym wypadku muszą wnieść odnośne podania do delegatury, zaopatrzone we wszystkie potrzebne dowody, podobnie, jak przy nabywaniu waluty obcej w bankach.

* **RUCH TOWAROWY DO NIEMIEC.** Dyrekcja kolei państwowych w Poznaniu wydała zarządzenie, mocą którego wszelkie przesyłki całowagonowe, oraz paczki, przeznaczone do Niemiec i do tranzytu przez Niemcy, należy zasadniczo skierować przez stację graniczną w Zbąszyniu, albowiem tylko ta stacja jest otwarta dla ruchu towarowego do Niemiec. Dyrekcja nie będzie udzielała zezwoleń na przewóz towarów przez inne stacje graniczne.

WALNE ZGROMADZENIE Spółki akc. »Impex« odbędzie się w sobotę, dnia 10 b. m., o godzinie 6 po południu w sali krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej przy ulicy Długiej l. 1.

Z TARGOWICY KRAKOWSKIEJ. Na targ od 27 maja do 2 czerwca spędzono buhaji 157, wołów 153, krów 319, jałówek 214, cieląt 1258, kóz i baranów 3, nierogacizny 1428, razem 3532 zwierząt. Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: buhaje od 25.000 do 50.700 mk., woły od 27.400 do 45.400 mk., krowy od 18.000 do 46.000 mk., jałownik od 25.600 do 45.900 mk., cielęta od 29.000 do 45.000 mk., nierogaciznę od 45.000 do 68.200 mk., bitej wagi nierogaciznę od 64.000 do 92.500 mk. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano na konsumcję miejscową 3438 sztuk, na konsumcję innych gmin kraju 94.

Wiadomości giełdowe

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Dla walut i dewiz zachodnich oraz korony czeskiej tendencja przeważnie mocna, dla marki niemieckiej bez zmiany, dla korony austrjackiej nadal słabsza. Przekazami na Pragę robiono o 1½ punktu wyżej, na Wiedeń o 0'02 niżej. Dolary szacowano wyżej o 75 punktów, funty szterl. o 200, franki bez zmiany.

Zaledwie siedem gatunków akcyj przemysłowych i handlowych w minimalnych obrotach po kursie przeważnie utrzymanym. »Chodorów« zyskał 300 punktów. Z akcyj bankowych kupowano Hipoteczny po 800, oraz Bank ziemski kresowy po 400, papiery procentowe bez ruchu.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej
z dnia 7 czerwca 1922.

	ofiar.	żąd.
Polski Bank Przemysłowy	600'—	700'—
Bank Hipoteczny	750'—	850'—
Transakcja		800'—
Bank Małopolski	650'—	725'—
Ziemski Bank Kredytowy	600'—	650'—
Powsz. Bank Kredytowy	350'—	400'—
Akc. Bank Związkowy	650'—	700'—
Bank Komercjalny	350'—	450'—
Transakcja		400'—
Bank ziem. dla kresów Łańcut	600'—	700'—
Bank Kredytowy w Warszawie	3000'—	3200'—
Bank Związku Spółek zarobkowych	2200'—	2400'—
Polskie Tow. handlowe	550'—	600'—
Transakcja	575'—	580'—
Handl. Spółka akc. »Impex«	225'—	275'—
»Pharma« (mag. B. Jawornicki)	3900'—	4100'—
»Polski Glob«	700'—	800'—
Żegluga Polska	300'—	350'—
Zieleniewski	4900'—	5300'—
Transakcja	5000'—	5150'—
H. Cegielski, fab. masz. Poznań 1—7	2400'—	2500'—
H. Cegielski fabr. masz. Poznań 8 em.	1900'—	2200'—
Transakcja		2100'—
Warsz. Ska akc. bud. parow.	1000'—	1300'—
Transakcja	1200'—	1250'—
»Trzebinia« fabr. masz. i narz. rol.	1600'—	1700'—
Zakłady amun. Pocisk	700'—	800'—
»Automotor« fabryka samoch.	1100'—	1200'—
Fabr. Portland Cementu Szczakowa	17000'—	18000'—
»Górka« fabryka cementu	6000'—	6300'—
Sierszańskie zakłady górnicze	5800'—	6200'—
»Tepege« Tow. dla przeds. górn.	4800'—	5000'—
Transakcja		4900'—
Polska Nafta	1800'—	2000'—
Transakcja		1900'—
»Pezet« powsz. zakłady bud.	850'—	950'—
Fabr. przetw. tłuszcz. w Trzebini	3800'—	4000'—
»Krakus« Zjed. fabr. przetw. wysk.	2850'—	3050'—
Fabryka porcelany w Ćmielowie	4800'—	5000'—
Fabr. i raf. cukru w Chodorowie	3500'—	3800'—
Transakcja	3500'—	3700'—
Ska akc. elektr. okr. w Sierszy	1300'—	1400'—

Waluty i dewizy:

	Kup.	sprz.	czeki:	
Dolary St. Zj.	3950'—	4075'—	3950'—	4075'—
Dolary kanad.	3900'—	4000'—	3900'—	4000'—
Franki francuskie	355'—	365'—	360'—	370'—
Franki belgijskie	325'—	335'—	330'—	340'—
Franki szwajc.	750'—	770'—	750'—	770'—
Funty szterl.	17700'—	18200'—	17700'—	18200'—
Marki niemieckie	14'—	14'50	14'—	14'50
Transakcja			14'15	14'35
Korony austr.	0'27	0'30	0'27	0'30
Transakcja			0'29	0'28
Korony czeskie	77'—	79'—	78'50	79'75
Transakcja			79'—	79'50
Korony węgierskie	4'75	5'10	4'80	5'20
Korony duńskie	830'—	860'—	830'—	860'—
Lei rumuńskie	24'—	26'—	26'—	28'—
Liry włoskie	200'—	210'—	200'—	210'—
Floreny holend.	1520'—	1580'—	1520'—	1580'—

GIEŁDA WARSZAWSKA. (7 czerwca). Miljonówka trans. 1470, 4½% Tow. kred. ziem. za 100 rubli trans. 260, sprzedaż 256, za 100 marek trans. 62'50—63'75, 5% Warszawy trans. 240, sprzedaż 240, kupno 230.

Akcje: Bank dyskontowy 3700, Bank handlowy 6500, Bank zachodni 2575—2525—2600, Bank kredytowy w Warszawie 3300—3400, Bank zjedn. ziem pol. 1500—1575. Warsz. Tow. fabryk cukru 33.500—34.000 Firley 875, Warsz. Tow. kopalń węgla i zakładów hutn. 30.100—30.000, Lilpop-Rau-Loewenstein 3600—3650, Modrzejów 4300, Ostrowieckie zakłady 7625—7770, Rudzki i Ska 2490—2500, Starachowice 5350—5325—5400. Warsz. Tow. transp. i żeglugi 1750, Polska Nafta 2000—1975.

Waluty: Dolary St. Zjedn. trans. 4025—4064—4040, sprzedaż 4060, kupno 4020, dolary kanadyjskie trans. 4000—4005, franki francuskie trans. 368—369, marki niemieckie trans. 13'90—14'05—14.

Czeki: Gdańsk trans. 13'95, sprzedaż 14'15, kupno 13'75, Belgja trans. 340—342'50—342, sprzedaż 344, kupno 340, Berlin trans. 13'95, sprzedaż 14'15, kupno 13'75, Londyn trans. 18.200—18.380—18.200, sprzedaż 18.800, kupno 18.100, Nowy York trans. 4060—4055—4075, sprzedaż 4075, kupno 4030, dolary drobne sprzedaż 4055, kupno 4018, Paryż trans. 371—371'50, sprzedaż 372'50, kupno 368'50, Praga trans. 78'50—79'25—79, sprzedaż 80, kupno 78, Szwajcarja trans. 775—767, Wiedeń trans. 30'50—29'50—29'75, sprzedaż 30'25 kupno 29'50, Włochy trans. 213.

GIEŁDA WIEDEŃSKA. (7 czerwca). Amsterdam 6132'50, Zagrzeb 55'47, Belgrad 221'88, Berlin 53'95, Bruksela 1319'50, Budapeszt 17'57, Chrystjanja 2799, Kopenhaga 3478'75, Londyn 70.575, Madryt 1498'75, Medjolan 814'70, Nowy York 15.519, Paryż 1431'30, Praga 303'90, Sofja 112'95, Sztokholm 4048'50, Warszawa 3'77—3'81, Zurych 3008'75, dolary 15.440, belgijskie 1311'50, bulgarskie 109'95, duńskie 3435'65, marka niemiecka 53'95, angielskie 70.075, francuskie 1430'50, holenderskie 6107'50, włoskie 809'70, jugosłowiańskie 202'88, norweskie 2779, polskie 3'73—3'77, rumuńskie 99'74, szwedzkie 4028'50, szwajcarskie 2998'75, hiszpańskie 2473'75, czeskie 303'30, węgierskie 17'56.

GIEŁDA PRASKA. (7 czerwca). Berlin 17'67¼, Warszawa 1'18½—1'38½, marka niemiecka 19'67½, marka polska 1'18½—1'38½.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (7 czerwca). Berlin 1'77, Holandja 203'75, Nowy York 521'50, Londyn 2348, Paryż 47'60, Medjolan 27'15, Praga 10'10, Budapeszt 0'60, Zagrzeb 1'90, Sofja 3'85, Warszawa 0'13, Wiedeń 0'03½, austr. korona stempl. 0'04.

Zamknięcie giełdy: Berlin 1'77, Holandja 204, Nowy York 521, Londyn 23'50, Paryż 47'60, Medjolan 27'15, Praga 10'10, Budapeszt 0'60, Zagrzeb 1'90, Warszawa 0'13, Wiedeń 0'03¾, austr. korona stemplowana 0'04.

MARKA POLSKA W BUDAPESZCIE. (7 czerwca). W oficjalnym handlu walutowym notowano w Budapeszcie markę polską 22—23.

* **SZALONA ZWYŻKA KURSU OBCYCH WALUT W WIEDNIU** skłoniła kanclerza austrjackiego, dra Seipla, na podstawie uchwały, powziętej na wczorajszej nadzwyczajnej Radzie gabinetowej do zwołania konferencji dyrektorów wiedeńskich banków na posiedzenie, na którem omawiano **niezwykłą sytuację z powodu spadku korony austrjackiej i powstałą stąd panikę na targu dewizowym.** Obradowano nad tem, jakie środki zaradcze należy zastosować w celu podniesienia kursu korony austrjackiej. Zgromadzenie narodowe zajmowało się również tą sprawą. Kanclerz Seipel zapewnił, że wszystkie pogłoski o zamierzonem ostemplowaniu banknotów koronowych są bezpodstawne.

* **AKCJE KOLEI PÓŁNOCNEJ NA GIEŁDZIE WIEDEŃSKIEJ.** »Wiener All. Zeitung« zwraca uwagę na fakt, że akcje kolei północnej na giełdzie wiedeńskiej osiągnęły dziś rekordową wysokość 1 miljona koron. Akcjami temi, jak twierdzi dziennik, interesuje się od dawna Ameryka.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.

Przewodnik turystyczny po Krakowie.

Rozkład jazdy kolei żelaznych z Krakowa.

Z dworca głównego odchodzą: o g. 1·48 posp. do Lwowa; o g. 5·20 posp. do Krynicy i N. Zagórza przez Tarnów; o g. 5·40 posp. do Zakopanego i Rabki; o g. 6·01 osob. do Niepołomic; 7·00 posp. do Lwowa; o g. 7·55 osob. do Lwowa; o g. 7·25 posp. do Zakopanego; o g. 8·10 osob. do Bochni; o godz. 8·40 osob. do Wieliczki; o godz. 10·25 osob. do Lwowa; o g. 11·00 osob. do Krynicy przez Tarnów; o g. 13·25 osob. do Zakopanego i Nowego Sącza przez Suchą; o g. 14·00 osob. do Wieliczki i Oświęcimia przez Skawinę; o g. 14·20 osob. do Kocmyrzowa; o g. 14·35 osob. do Stanisławowa i Lwowa przez Stróże i Sambor; o g. 14·45 osob. do Niepołomic; o g. 18·20 osob. do Lublina przez Rozwadów; o g. 18·25 osob. do Lwowa; o g. 19·35 osob. do Tarnowa; o g. 20·30 osob. do Wieliczki; o g. 20·50 osob. do Lwowa; o g. 22·40 osob. do Krynicy i Orłowa przez Tarnów; do Stanisławowa przez Stróże, Stryj; o g. 23·30 osob. do Lwowa; o g. 23·45 osob. do Zakopanego przez Suchą; do Stanisławowa przez Suchą, Stryj.

Z dworca głównego odchodzą: o g. 0·35 posp. do Warszawy; o g. 1·20 posp. do Piotrowic (Wiednia, Pragi); o g. 3·55 osob. do Piotrowic; o g. 7·15 osob. do Piotrowic i Katowic; o g. 10·25 osob. do Żywca przez Dziedzice; o g. 14·14 osob. do Piotrowic; o g. 17·10 osob. do Cieszyna i Żywca przez Dziedzice; o g. 17·40 posp. do Gdańska przez Katowice, Poznań; o g. 19·40 osob. do Żywca przez Dziedzice; o g. 20·05 posp. do Poznania przez Katowice; o g. 22·45 posp. do Warszawy.

Z nowego dworca osobowego „zachodniego" odchodzą: o g. 8·00 posp. do Warszawy; o g. 10·00 osob. do Warszawy; o g. 13·20 osob. do Trzebini; o g. 17·50 osob. do Warszawy przez Dęblin i do Katowic; o g. 19·30 osob. do Warszawy; o g. 22·25 posp. do Warszawy przez Dęblin; o g. 22·55 osob. do Łodzi; o g. 23·15 osob. do Dziedzic.

Władze:

Województwo, ul. Basztowa L. 26, tel. 1141; godz. przyjęć: wojewoda od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Starostwo krakowskie,** ul. Starowiślna L. 13, tel. 3554; godziny przyjęć: starosta od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3, dla stron od 10—1. **Magistrat,** plac WW. Świętych L. 3, tel. 46; godz. przyjęć w prezydjum miasta: od 12—2 z wyjątkiem niedziel i świąt; godziny urzędowe od 8—2. **Dyrekcja kolei państwowych,** plac Matejki L. 12, telefon 2458; godziny przyjęć: prezes dyrekcji od 11—1, godz. urzęd.: od 8—3 z wyjątkiem niedziel i świąt. **Dyrekcja policji,** ul. Krupnicza L. 34, telefon 458; godziny urzędowe: od 8—3.

Wawel i muzea:

Zamek królewski na Wawelu zwiedzać można od godziny 9 do zmroku. Wstęp do Zamku 50 mkp. (Zarząd Zamku królewskiego tel. 1262). **Muzeum narodowe,** Sukiennice, tel. 168, otw. codziennie od 10—2, wstęp 50 mkp. **Muzeum Czapskich,** ul. Wolska L. 10, tel. 519; otwarte w niedziele i środy od 10—2, wstęp 50 mkp. **Dom i muzeum J. Matejki,** ul. Florjańska 41, otw. codziennie od 10—2, wstęp 50 mkp. **Muzeum Czartoryskich,** ul. Pijarska L. 6, otw. we wtorki i piątki od 10—12. **Miejskie Muzeum przemysłowe,** ul. Smoleńsk 9, tel. 1339, otw. od 10—1, wstęp 5 mkp. **Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych,** pl. Szczepański 1, tel. 8, otw. codziennie od 10—4 popoł.; wstęp 100 mkp.

Biura kupna i sprzedaży nieruchomości.

Koncesjonowane Biuro kupna i sprzedaży nieruchomości. Dom dla handlu i przemysłu **Władysława Repeckiego,** Zwierzyniecka 1. 22, posiada każdego czasu duży wybór realności, majątków, ziem i t. p.

„Uczciwość" Biuro kupna i sprzedaży kamienic, realności, folwarków sprzedaje i przyjmuje do kupna, Podwale 3, obok poczty.

Biura ogłoszeń.

Ogłoszenia i **reklamy kolejowe „Ruch",** S. A., ul. Szczepańska 9, tel. 369.

Powszechne Biuro reklamy **„Prasa",** Karmelicka 16, tel. 2986, przyjmuje ogłoszenia do wszystkich czasopism krajowych i zagranicznych.

Ogłoszenia do pism całego świata **projektuje** i przyjmuje Biuro reklamy prasowej **„Promień", Kraków, Rynek gł. 39.**

Biuro ogłoszeń i wszelkiej reklamy **Feliks Statter,** Grodzka 1. 13, telefon 1354.

Biuro ogłoszeń i reklamy „Przyjaciel" **Jan Stańczak,** Dębniki, ul. Madalińskiego 18.

Fabryki.

Fabryka lin konopnych i wszelkich wyrobów powroźniczych Stanisława Wałkowskiego, ul. Lelewela 11. Firma powyższa nie posiada filji ani sklepu a znajduje się tylko w Dz. XII, przy ul. Lelewela 11.

„Gloria", fabryka **świec,** wyrobów woskowych. Spółka z ogr. odp., Sławkowska 11.

Pracownia wózków **J. Dotwin,** Florjańska 30, **wózki dziecięce** oraz gumy.

Farbiarnie.

Przyjmuje do farbowania i chem. czyszczenia w przeciągu 6 dni. — **I. Schmausowa,** ul. Grodzka 71, (naprzeciw hotelu Royal).

Fotograficzny zakład „Erna", ulica Starowiślna [illegible] fotograficzne w 5-ciu minutach.

Kina.

Kino „Muzeum" Smoleńsk l. 9; przedstawienia we wtorki, czwartki i niedziele.

Kino „Opieka" ul. Zielona 17. Czysty zysk dla inwalidów wojennych. Przedstawienia codziennie od godz. 6-tej w święta od 3-ciej.

Księgarnie i sprzedaż dzienników.

Księgarnie i sprzedaż gazet: **„Ruch",** S. A., ul. Szczepańska 9, tel. 369.

Najnowsze żurnale mód stale do nabycia w firmy M. Landau, Kraków, ul. św. Krzyża 5.

Laboratorja kosmetyczne i perfumerja.

Laboratorjum kosmetyczne **Franciszki Budziszek,** Grodzka l. 3, I p., dobrze zaopatrzony zakład w wyroby kosmetyczne.

Powszechnie znana perfumerja **Lesserkiewicz i Ska,** plac Szczepański 2, poleca kosmetyki, perfumy pierwszej jakości po cenach przystępnych. — **Skład przyborów sportowych.**

Materjały tekstylne zakłady kraw. konfekcja i galanterja.

Bazar krajowy

Krajowego Związku przemysłowego w Krakowie, Rynek gł. l. 33

poleca:

zefiry, płótna na bieliznę i pościel, płócienka, markizety, batysty, chusteczki do nosa, pończochy, skarpetki, koce, kilimy, wyroby koszykarskie, **rzeźby, zabawki.**

Ceny bardzo przystępne.

MAŁOPOLSKI ZAKŁAD ODZIEŻY W KRAKOWIE

poleca swe sklepy i magazyny tekstylne

w Podgórzu, przy ul. Nadwiślańskiej 12

jakoteż szatnię

w Krakowie, przy ul. Szczepańskiej 3

sprzedaje hurtownie i detajlicznie towary:

wełniane i bawełniane na ubrania męskie i kostjumy, cajgi, płótna białe na bieliznę, płócienka kolorowe, zefiry, drelichy, chustki duże i chustki na głowę, koce, **gotowe ubrania męskie,** płaszcze, kurtki, obuwie męskie, damskie, chłopięce i dziecięce.

Skład **płócien i bielizny** gotowej męskiej, damskiej i dziecięcej **Marja Kulinowska,** ul. Sławkowska l. 13.

Wytwórnia krawatek „Mery" ul. Szpitalna 20, I piętro.

Hojtasz i Wełkowicz, Podwale 5, firma pierwszorzędna, artystyczne wykonanie wszelkiego rodzaju ubiorów męskich i damskich, znakomici przykrawacze — robotnicy pierwszej klasy — wykonanie punktualne — **przejezdnym wykonanie w ciągu 24 godzin.**

Wytwórnia ubiorów A. Malarza i Syn, Krupnicza 26, wykonuje artystycznie wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące: ubiory męskie, cywilne i wojskowe, punktualnie, solidnie i tanio.

Związek krawców i krawczyń, Mikołajska 13, Telefon Nr 3037. Zamówienia wykonuje solidnie o 50% niżej cennika.

Markusa Mouda — skład futer, Kraków, Rynek gł. l. 11, w podwórzu.

Obuwie.

Firma **H. Weinmann,** Starowiślna 6 — w wielkim wyborze **obuwie męskie luksusowe,** jakoteż bielizna męska i damska, kapelusze, krawatki **i t. d.** Ceny konkurencyjne.

Magazyn obuwia i pracownia Stefana Sajaka, ul. Długa l. 27.

Jan Ochmański, magazyn obuwia, ul. Zwierzyniecka 4.

Pracownia eleganckiego obuwia, Antoni Snopkowski, ul. Zwierzyniecka l. 17.

Solidna firma **Gizela Brand,** Starowiślna 6 — na sezon letni **pantofelki** w różnych fasonach i najmodniejszych kolorach, oraz wykwintne **lakierki** po cenach przystępnych.

Po eleganckie obuwie spiesz do firmy **Del-fa, Grodzka 35.**

Tanio i dobrze nabyć można u firmy **H. Heim,** Kraków, Starowiślna 33, towary **pończosznicze i przybory krawieckie.**

Obuwie do szybkiej naprawy przyjmuje **„Zelewnia",** krak. fabryki obuwia ul. Czarnowiejska 70, i sklep inż. Drobniaka ul. Sławkowska 2.

Przedsiębiorstwa handl. i przemysłowe techniczne i transportowe.

Sprzedaż komisowa (sklep Tokara), Kraków, ul. św. Jana 10, telefon 574 przyjmuje do sprzedaży: przedmioty mieszkaniowe oraz mieszane i metalowe.

Dom przemysłowo-handlowy **Jan Wróblewski,** Rynek gł. 37.

„Technikum", przedsiębiorstwo maszynowe, Kraków, ul. Czarnowiejska 70, przeprowadza fachowo i tanio **ustawianie i montaż maszyn,** motorów, transmisyj itp., **rewizję i konserwację urządzeń fabrycznych.**

Zakłady wydawnicze i przemysłowe **„Ryngraf",** S. A., Sławkowska l. 11.

Biuro spedycyjne **H. Mendelsohn,** plac Dominikański 1, telefony 86 i 2056.

Restauracje, kawiarnie.

Bufet firmy A. Hawełka, Rynek główny, poleca: wszelkiego rodzaju zakąski, zimne i gorące, **porter żywiecki,** piwo jasne 14% zawsze na składzie. Lokal otwarty do 8-mej rano do 10-tej wieczór.

Bar swojski, Mały Rynek 3, poleca swój bufet oraz wydaje obiady i kolacje.

Kawiarnia Centralna **Bolesława Górskiego,** Kraków, Dunajewskiego 1, wydaje obiady od g. 12 do 5 po południu. — Gabinety z pianinem, urządzone stylowo dla zebrań towarzyskich. Bufet obficie zaopatrzony.

Różne.

Z. Kutrzeba, ul. Wiślna 11. — **Obrazy oryginalne** wybitnych artystów, **obrazy reprodukcje** religijne i rodzajowe, druki parafjalne, gospodarcze — dzienniki amerykańskie, kwitarjusze. **Tapety ścienne i sufitowe.**

OBRAZY

wybitnych malarzy polskich po niskiej cenie ma do sprzedania

Biuro komisowe „ARS"

Kraków, ulica Zielona L. 28.

Sprzedaż sztucznych kwiatów, fantazyj i liści. Plac Mariacki l. 1, dawniej sklep Herliczki. Towar w wielkim wyborze.

Wytwórnia „Papyrus", ulica Gołębia l. 5, wykonuje **księgi handlowe,** szanony, teczki, zeszyty dla biur i banków.

Tomasz Mężyk, handel materjałów, skład farb, lakierów, pokostu, **nafty, benzyny,** olei mineralnych i t. p. Pl. Szczepański 8.

Kilimy własnego wyrobu, także na zamówienie, poleca **Hurtownia** ul. Gołębia 5, od 9—1 i od 3—6.

Zakład tapicersko-dekoracyjny, magazyn **mebli i wyrób kołder A. Rybiński,** ul. Sławkowska 21. Telefon Nr 3468.

Kajetan **Dudziak,** ul. Florjańska l. 47, posiada wykwintne **urządzenia meblowe do gabinetów, jadalń, sypialń, biur itp.**

Kat. wytwórnia **kołder M. Matusiewicz,** ul. Poselska 20.

Wytwórnia i naprawa **protez, szlifiernia brzytew,** noży, nożyczek i t. p. — **Józef Bogdanik, Kanonicza 22.**

Handel **żelazno-galanteryjny** i przyborów **kuchennych Antoni Stecżak,** ul. Zwierzyniecka 15.

Maszyny do szycia i rowery Towarzystwo handlowe „Irwing", Grodzka 60.

Józef Leiblowicz, Rynek główny l. 11. — Skład **przyborów dentystycznych.**

Biuro rewizji losów przy Domu Informacyjnym Eibenschütz, Rynek 7.

Szkoły.

Szkoła kroju i szycia **„Józefina",** ul. Długa 11. Kursa kroju rozpoczynają się 1 i 15 każdego miesiąca.

Wynajem i naprawa samochodów.

Zakład wulkanizacyjny i wyrobów gumowych „OPONA", Sp. z ogr. odp., przy ul. Długiej 15, odnawia i naprawia zupełnie zniszczone płaszcze automob. i dętki, oraz wszelkie przedmioty w zakres ten wchodzące.

„Wulkanizator", zakład wulkanizowania gum automobilowych, Zwierzyniecka 23. **Wynajem samochodów.**

Spółka **„Samochód",** Kapucyńska 7, tel. 2541, **wynajmuje samochody** na tury po cenach najtańszych.

Zakłady przemysłowe.

DRUKARNIA LITERACKA

w Krakowie

ul. Jagiellońska 10, tel. 40

Obrazy najwybitniejszych malarzy polskich sprzedam: Batorego 18, parter lewy, od 2—5 po południu. 3051

Magistra i sustentanta poszukuje Apteka Gralewskiego, Kraków. 3046

Pianino koncertowe prawie nowe, do sprzedania. — Zwierzyniecka 7, I p., na prawo, po południu. 3041

Rutynowany buchalter-bilansista, korespondent polsko-niemiecki, znający stenografję niemiecką, absolwent Akademji handlowej, obejmie posadę natychmiast. Zgłoszenia pod „Rutynowany" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 3040 1 2

Siodło angielskie z całym rynsztunkiem, do sprzedania. — Szewska 21, Malicki. 3045

Do plisowania, ażurowania i obciągania guzików

3039 1 2

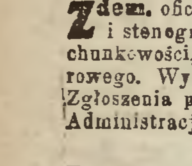
przyjmuje

I. Horowitz

Kraków, św. Wawrzyńca 16.

Zdem. oficer W. P., korespondent i stenograf polski, biegły w rachunkowości, poszukuje zajęcia biurowego. Wymagania skromne. — Zgłoszenia pod „Jotes" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 3057

Do sprzedania 28 sztuk dużych, nowych kadzi. Bliższych informacyj udziela: Powszechne Towarzystwo handlowe, Spółka zarejestr. z ogr. odp. w Krakowie, ul. Zwierzyniecka l. 6. Telefon Nr 2183. 3061 1 3

Matki winny pamiętać o hygienicznej przysypce dla dzieci puder **„Dzidzi".** — Sprzedają apteki i składy apteczne. —

Apteka A. Gaseckiego w Warszawie. 1772 21 30

Garnitury klubowe, salonowe i otomany, poleca najtaniej Józef Luszowicz, zakład tapicerski, Florjańska 44; tamże przerabia się materace, otomany, meble i t. p. po najniższych cenach. 1795 21 30

Zamiana mieszkania 3 pokoje z komfortem (minutę od Bagateli) na 4—5 pokoi w śródmieściu. Zgłoszenia pod „Dopłata" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 2925 3 4

Kredens dębowy

mniejszy, nowy, do sprzedania. — Sławkowska 30, I p. Biuro techn. 3008 3 3

Wózki dziecięce, stare, składane, nawet połamane, kupuję po wysokich cenach. Piechowicz, Mikołajska 7. 2954 2 2

Księgarnia katolicka

Kraków, ul. Florjańska 1

otrzymała na skład kilkanaście **ostatnich egzemplarzy** dzieł:

K. Bartoszewicz. Księga pamiątkowa Konstytucji 3 Maja. Cena 2 tomów 240 Mk.

K. Bartoszewicz. Antysemityzm w Polsce do końca XVII wieku. Cena 240 Mk.

K. Bartoszewicz. Wojna żydowska w r. 1859 (początki asymilacji i antysemityzmu). Cena 100 Mk.

(Dzieła te oddawna są wyczerpane w handlu księgarskim). 3060

PIERWSZĄ MAŁOPOLSKA WYTWÓRNIA MEBLI ŻELAZNYCH A. POGORZELSKIEGO

Nr telefonu 98 KRAKÓW ul. św. Łazarza 19

wyrabia meble blaszane i żelazne, jak: łóżka dziecięce, studenckie, stolikowe i duże, z materacami lub bez, wkłady siatkowe i t. p.; umywalnie blaszane w kilku gatunkach do wyboru; kasety żelazne, rowerki, tresynki, saneczki sportowe, lakierowane i emaljowane na gorąco.

Utrzymuje na składzie powyższe wyroby w wielkim wyborze.

Natychmiastowa wysyłka na prowincję. Przyjmuje również zamówienia.

Sprzedaż hurtowna i częściowa po cenach fabrycznych

1320 2 7

Proj.: Powsz. biuro reklamy PRASA, Karmelicka 16. 1431 5 5

RĘKAWICZKI SKÓRKOWE I MATERJALNE PONCZOCHY DAMSKIE I MĘSKIE

w wielkim wyborze i po cenach konkurencyjnych

palta gumowe z angielskiego materjału

najtaniej w Krakowie, oraz

KRAWATKI, SZELKI, TOREBKI DAMSKIE

poleca na sezon wiosenny:

F. Lubański, Kraków, ul. św. Anny 2.

UWAGA: Pranie i przeróbki rękawiczek we własnej pracowni. 1913 3 3

„TYGODNIK DOSTAW" WE LWOWIE

posiada w przygotowaniu następujące numera specjalne

Nr specjalny p. t.: **„PRZEMYSŁ ŻELAZNY W POLSCE"** ukaże się w maju.

Nr specjalny **„PRZEMYSŁ DRZEWNY W POLSCE"** ukaże się w czerwcu.

Nr specjalny dla **UZDROWISK I LETNISK W POLSCE** ukaże się w lipcu.

Do numerów tych przyjmujemy od dziś cało-, pół- i ćwierćstronicowe ogłoszenia po zwyczajnych cenach taryfy, bez żadnej dopłaty.

Towarzystwo wydawnicze „Tygodnika Dostaw" we Lwowie, ul. Potockiego 26. — Telefon Nr 259.

2240 3 3

Najlepszym środkiem do prania bielizny jest proszek mydlany 1900·

50.000 mkp.

wypłacimy temu, kto udowodni, że proszek ten szkodzi bieliźnie!

ZAKŁADY CHEMICZNE — POZNAŃ. 3029 1 6

Jen. repr. W. Schönthaler, Kraków, Radziwiłłowska 11.

WEZWANIE.

Podpisani likwidatorowie firmy: Fabryka miodu „Kmita" Spółka z ogran. odpow. w Krakowie, stosownie do postanowień przepisu § 91 ustawy z dnia 6-go marca 1906 r., L. 58 Dz. p. p., wzywają wszystkich, roszczących sobie jakiekolwiek pretensje do powyższej firmy, aby zgłosili je na ręce podpisanych likwidatorów w lokalu firmy w Krakowie, ul. Zwierzyniecka L. 29 w nieprzekraczalnym terminie trzech miesięcy od daty niniejszego ogłoszenia licząc, z tem, że po bezskutecznym upływie niniejszego terminu pretensje te uwzględnione zostaćby nie mogły. 3062 1 2

Kraków, dnia 1 czerwca 1922 r.

Leopold Hantschel m. p. *Dr Bronisław Kuśnierz* m. p.

Kilka garniturów klubowych

okazyjnie do sprzedania w zakładzie tapicerskim

M. Bardacha

Kraków, ulica Florjańska L. 16. 2952 3 3

BLACHĘ

czarną pocynkowaną, cynkową i białą, tudzież żelazo betonowe, sprzedaje detajlicznie i hurtownie

J. WERBER

3059

skład żelaza, Kraków, Grodzka 32.

MAPKI

Jaworzyna i Tatry spiskie podz. 1:150.000

Polskie kresy południowe na Spiszu podz. 1:600.000

w opracowaniu T. Zwolińskiego **na kartkach korespondencyjnych,** w cenie po 50 mkp. za sztukę — księgarniom i składom pocztówek rabat — poleca:

„ATLAS" 2509 2 2

S. A. kartogr. i wyd., Lwów, Łyczakowska 5.

Ajencja: Poznań, ul. Wjazdowa 3. Oddział: Warszawa, ul. Nowy Świat 59.

Do nabycia we wszystkich księgarniach!

Świeżo opuściło prasę **trzecie wydanie** powiększone i zupełnie przerobione, niezmiernie ważnej i bardzo aktualnej w dzisiejszych czasach książki, pod tytułem:

CHOROBY WENERYCZNE

ich skutki i znaczenie w życiu jednostki i społeczeństwa, tudzież **sposoby leczenia i zapobiegania,** napisał **Prof. Emil Wyrobek.** Z 15 rycinami, na kredowym papierze, z ozdobną okładką. Cena egzemplarza wraz z dodatkiem drożyźnianym mkp. 340·—

STAŚKO PAWEŁ; **W rajskim ogrodzie,** powieść o szczęściu, wydanie drugie, malował okładkę artysta-malarz, E. Czerwenko. Cena egzemplarza wraz z dodatkiem drożyźnianym mkp. 480·—

NAKŁADEM KSIĘGARNI „WIEDZA I SZTUKA"

Kraków, ul. Gołębia L. 10. 2761 2 2

Przedsiębiorstwo

dla budowy wodociągów, pomp studziennych i ogrzewania centralnego

STANISŁAW RADWANEK

Kraków, ulica Karmelicka L. 25

wykonuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące, jakoteż reparacje w miejscu i na prowincji po cenach przystępnych. 1575 4 4

Jest do sprzedania z wolnej ręki dom mieszkalny, parterowy, murowany, o ośmiu ubikacjach, wraz z ogródkiem, w Podgórzu, ul. Hetmańska 10. Pisemne zgłoszenia do St. Styrnalowej, Nowe Rybie, p. Tymbark. 2958 5 5

Restauracja i kawiarnia Marji Wojnarowskiej

w Krakowie, przy ul. św. Marka 23.

Poleca się P. T. Publiczności.

Kuchnia domowa pod własnym zarządem. Wszystkie potrawy na naturalnych tłuszczach. Lokal otwarty od godz. 7 rano do 10 wieczór. 2096 8 8

Fotografje dla dzieci przystępujących do Komunji świętej po cenach zniżonych, wykonuje Zakład fotograficzny „Marya", Kraków, ul. Szewska 20. 2968 3 3

Mężczyzna z ukończonem gimnazjum, dobry korepetytor, inwalida wojskowy, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Adres: Nimi Kohmonowa, ul. Litewska, willa „Marja", I p., drzwi na lewo. 3017 2 2

Kupię leksykon Mayera, wydanie 6-te, tomów 24, w dobrym stanie, w półskórek oprawny, za cenę 50.000 mkp. — Zgłoszenia: Karol Firuzek, Skoczów, Śląsk Cieszyński. 3031 2 3

Abażury na lampy elektryczne wykonuje się szybko. Klosze z drutu można nabyć: ul. Jagiellońska 12, II piętro, 3 drzwi. 2980 2 2

Udzielam lekcyj gry na skrzypcach i na fortepianie. Aleja Mickiewicza 55. 2242 4 4

Nowości wydawnicze

Wacława Grabiańskiego

Przesilenie (Dramat w 3-ch aktach).

Dwie nowele.

Tegoż autora:

Wojenny balonik

Piekło 50 4 0

Rymy i proza.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Chcącym nabyć Chcącym nabyć

akcje Spółki akcyjnej eksploatacji soli potasowych w Kałuszu

(T. E. S. P.), podamy na podstawie udzielonych nam upoważnień cenę, warunki nabycia i adresy posiadaczy akcyj.

TADEUSZ WASUNG i Ska

Dom rolniczo-handlowy 3033 2 2

LWÓW, ULICA WAŁOWA L. 3, II PIĘTRO.

SPRZEDAŻ KOMISOWA

Kraków, ul. św. Jana 10 Telefon Nr 0574

(sklep Tokara), przyjmuje do sprzedaży: 2704 4 4

PRZEDMIOTY MIESZKANIOWE ORAZ MIESZANE I METALOWE.

Kuchenka z rurą do pieczenia

„KLEJNOT"

gotuje i piecze dla 5 osób wszystko przy najwyższym 60%—70% zaoszczędzeniu opału, bądź gazu, bądź węgla, bądź to drzewa.

Precz z kuchenkami dotychczasowych systemów o pozornych oszczędnościowych paleniskach.

Klejnotem w kuchni, klejnotem kucharki jest zwana powszechnie „przyjacielem domu" kuchenka marki

„KLEJNOT"

a który jest zarazem klejnotem oszczędnej gospodyni, młodego, świeżego małżeństwa, mieszkającego z braku mieszkań po kawalersku, a wreszcie klejnotem rodzin, jadących na świeże powietrze.

Baczyć tedy należy na uwidoczniony napis na kuchence, jako znak ochronny

„KLEJNOT"

prawem zastrzeżony. — Naśladownictwo sądownie ścigane.

Można żądać w większych handlach towarów żelaznych w całej Polsce lub wprost u

inżyniera Jana Stobieckiego i Ski w Bielsku Cieszyńskiem. 2221

W Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 10. Rządca Drukarni L. K. Górski.